İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

İNSAN HAKLARI AKADEMİSİ

FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION For Freedom. Türkiye

ŞEHİR KONUŞMALARI

CITY TALKS

STADTGESPRÄCHE

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

İNSAN HAKLARI AKADEMİSİ

FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION For Freedom. Türkiye

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

İNSAN HAKLARI AKADEMİSİ

FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION For Freedom. Türkiye

ŞEHİR KONUŞMALARI

TÜRKÇE

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

İNSAN HAKLARI AKADEMİSİ

FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION For Freedom. Türkiye

Bu etkinliğin hayata geçirilmesinde emeği geçen tüm kişi ve kurumlara en içten teşekkürlerimizi sunarız. Onların özverili katkıları ve uzmanlıkları, kutuplaşmaya karşı diyalog geliştirme çabamızda her aşamada büyük değer taşımış ve önemli katkılar sağlamıştır.

İnsan Hakları Akademisi, İstanbul Planlama Ajansı ve Friedrich Naumann Vakfı'na etkinliği organize ettikleri ve destekleri için sonsuz teşekkürler. Aynı zamanda, Şehir Konuşmaları'nda aktif rol oynayan ekip üyelerimiz Elif Yıldız Kızılca, Elif Güney Menderes, Yiğit Göktuğ Torun, Boran Eroğul, Cansu Yapıcı, Gürkan Güney, Yaren Aktay, Ekin Siyahhan ve Zeynep Erdem'e, bu etkinliği var eden emekleri için teşekkür ederiz.

Etkinlik boyunca değerli bilgilerini bizlerle paylaşan ve diyalog sürecini etkin bir şekilde sürdürmemizi sağlayan kıymetli eğitmenlerimiz Prof. Dr. Mine Eder ve İrem Kurtuluş Korkmaz'a da şükranlarımızı sunuyoruz.

Son olarak, Cumartesi günlerini toplumsal birliktelik ve ortak çözümler adına bu etkinliğe ayıran tüm katılımcılarımıza içten teşekkür ederiz. Onların diyalog kurma konusundaki kararlılığı olmasa bu projeyi gerçekleştiremezdik.

GİRİŞ

Şehir Konuşmaları, kutuplaşmış bir toplumda farklı düşüncelere sahip bireylerin sağlıklı diyalog kurmasını sağlayarak toplumsal anlaşmazlıkların giderilmesinde önemli bir rol oynamayı hedefliyor. Bu etkinlik serisi, toplumun farklı kesimlerini bir araya getirerek herkesi ilgilendiren sorunlar hakkında yapıcı tartışmalar gerçekleştirme fırsatı sağlıyor. Şehir Konuşmaları'nın ilk buluşması, katılımcıların farklı bakış açılarını daha iyi anlamalarına ve kendi düşüncelerini yeniden değerlendirmelerine olanak tanıdı. Bu seri, aynı zamanda kutuplaşmaya çözüm bulma ve insanlar arasında empati geliştirerek toplumsal uyumu güçlendirme amacı taşıyor.

My Country Talks

My Country Talks, toplumdaki ayrıştıran meseleleri ele almak için deliberasyon yönteminin esas alındığı bir platformdur. 2017 yılında ZEIT ONLINE tarafından Almanya'da başlatılan bu model, bireylerin farklı bakış açılarını karşılıklı olarak paylaşmalarını teşvik ederek toplumda kutuplaşmayı azaltmayı hedefler. My Country Talks, bir ülkenin vatandaşlarını politik tartışmalar için bir araya getirirken bire bir eşleşmelerle politik görüş ayrılıklarını aşan yapıcı sohbetler başlatmayı ve kutuplaşmayı kırarak toplumlar arası diyaloğu güçlendirmeyi amaçlar.

Bu modelin bir varyasyonu olan My City Talks ise daha yerel ölçekte, şehirler, kasabalar, belediyeler veya belirli coğrafi bölgeler için tasarlanmıştır. Yerel demokrasiyi güçlendirmeyi ve topluluklar arasındaki kutuplaşmayı kırmayı amaçlayan bu programlar, yerel sorunlara çözüm aramak için diyaloğu teşvik eder. My City Talks modeli örnek alınarak, Şehir Konuşmaları da farklı görüşteki İstanbulluları bir araya getirerek polarizasyonun önüne geçmeyi hedefliyor.

Şehir Konuşmaları

7 Eylül 2024 tarihinde İstanbul Planlama Ajansı (İPA), Friedrich Naumann Vakfı (FNF) ve İnsan Hakları Akademisi (İHA) iş birliğiyle düzenlenen Şehir Konuşmaları etkinliği, toplumsal diyalogun güçlendirilmesi ve kentin en önemli sorunlarının ele alınması amacıyla gerçekleştirildi. Özellikle İstanbul'un barınma krizine yönelik çözüm arayışları ve afet risklerine karşı şehirlerin dayanıklı hale getirilmesi tartışmaların odağında yer aldı. Etkinlik, katılımcıları ikişerli eşleyip farklı perspektifleri bir araya getirerek, toplumsal sorunlar hakkında yeni ve yaratıcı çözümler geliştirmeyi hedefledi.

İÇİNDEKİLER

Metodoloji 5
Açılış Konuşmaları 6

Barınma Krizi ve Ekonomik Zorluklar
Cansu Yapıcı'nın Sunumu 8
Prof. Dr. Mine Eder'in Sunumu 9
Tartışma: Barınma Krizi ve Ekonomik Zorluklar 10

Dayanıklı Şehirler ve Afet Hazırlığı
İrem Kurtuluş Korkmaz'ın Sunumu 14
Yiğit Göktuğ Torun'un Sunumu 15
Tartışma: Dayanıklı Şehirler ve Afet Hazırlığı 16

Katılımcı Görüşleri 18
Sonuç ve Öneriler 20
Biz Kimiz? 22

METODOLOJİ

Etkinliğin öncesinde katılımcılar arasında en verimli eşleşmeyi sağlamak amacıyla onlara hem barınma sorununa yönelik hem de afet hazırlığına yönelik bir dizi soru yöneltildi. Bu sorularda insanların barınma konusunda belediyelerden olan beklentileri, toplumdaki diğer aktörlere ve çıkar gruplarına karşı yaklaşımları, güncel çözüm önerilerine olan yaklaşımları; afet hazırlığı konusunda bireysel bilinç düzeyleri, belediyelerin sağladığı hizmetlerden/ afet hazırlığından memnuniyet düzeyleri, yerel ve merkezi yönetimlerden beklentileri tespit edildi. Katılımcılardan her sorulan soru için 1 ile 10 arasında bir değer vermeleri istendi. Katılımcıların, barınma sorunu ve afet hazırlığı için ayrı ayrı hesaplanmak üzere, verdikleri cevapların toplam uzaklığının en fazla olduğu katılımcı öklid uzaklığı formülü kullanılarak belirlendi. Uzman sunumlarının ardından katılımcılar, eşlendikleri partnerleriyle üzerinde en çok görüş ayrılığı yaşanan soruları tartıştı.

© Bilal Seçkin

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Etkinlik İnsan Hakları Akademisi'nden Elif Güney Menderes ve İstanbul Planlama Ajansı'ndan Elif Yıldız Kızılca'nın açılış konuşmalarıyla başladı. Elif Yıldız Kızılca konuşmasında kampüsün özel ve ayrıcalıklı bir alandan İPA'ya dönüşme hikayesinden ve İPA'nın güncel çalışmalarından bahsetti. Elif Güney Menderes ise İHA'nın kuruluş amacından, düzenledikleri kurs ve seminerlerden bahsetti. Menderes, Şehir Konuşmaları'nın toplumsal kutuplaşmayla mücadeledeki önemini de vurguladı.

Sonrasında Elif Güney Menderes, oturumlara başlamadan önce diyaloglarda verimli bir düşünme ortamı yaratabilmek için katılımcılara dağıtılmış kitapçıklarda da bulunan diyalog kurallarını hatırlattı. Bu kurallar çerçevesinde, farklı görüşlere saygı gösterilmesi ve konuşmalar sırasında ofansif bir dil kullanılmaması gerektiği vurgulandı. Ayrıca, etkin dinleme önemsenerek, karşıdaki kişinin sözünün kesilmemesi; sohbetlerin sırayla argüman sunmak yerine, dinlenenler üzerine yeni düşünceler inşa edilerek ilerlemesi gerektiği ifade edildi. Yapıcı bir diyalog kurmanın temelinin, eleştirileri açık zihinle karşılamak ve bu geri bildirimleri gelişim fırsatı olarak görmek olduğu vurgulandı. Eleştirilerin somut ve çözüm odaklı olması, kişisel saldırılardan kaçınılması gerektiği hatırlatıldı. Özellikle eşit katılım ilkesi ön plana çıkartılarak, her iki tarafın da görüşlerini dengeli bir şekilde paylaşması ve konuşma ile dinleme sürelerinin eşit olmasına özen gösterilmesi gerektiği belirtildi.

© Bilal Seçkin

BARINMA KRİZİ VE EKONOMİK ZORLUKLAR

© Sommart Sombutwanitkuls

CANSU YAPICI'NIN SUNUMU

Barınma krizi, etkinliğin ilk bölümünde ele alınan temel konuydu. Cansu Yapıcı (İPA) tarafından yapılan sunumda, İstanbul'daki enflasyon ve kira artışlarının barınma krizine olan etkileri detaylı bir şekilde analiz edildi. Yapıcı, konut hakkının temel bir insan hakkı olduğunu vurgulayarak, bu hakkın sadece fiziksel bir barınma ihtiyacını karşılamanın ötesinde, insanların güvenli, sürdürülebilir ve onurlu bir yaşam sürdürebileceği konutlara erişimi anlamına geldiğini belirtti.

Yapıcı'nın sunumuna göre, İstanbul'daki kira artışları ve gayrimenkul piyasasında yaşanan fiyat artışları, özellikle dar gelirli hanelerin konut erişimini ciddi ölçüde zorlaştırıyor. Sunumda, Birleşmiş Milletler'in elverişli konut ilkeleri temel alınarak, Türkiye'deki mevzuatların bu ilkelerle nasıl uyumlu hale getirilebileceği tartışıldı. Yapıcı, özellikle konut fiyatlarının yükselmesi ve düşük gelirli aileler için yeterli sosyal konut üretiminin sağlanamaması gibi konulara dikkat çekti.

Sunum sırasında, İstanbul'da mevcut konut arzının kira piyasasını yeterince rahatlatmadığı ve bu nedenle kira fiyatlarının sürekli olarak arttığı vurgulandı. Yapıcı'nın özellikle BETAM raporlarından sunduğu veriler, İstanbul'daki ortalama satılık konut metrekare fiyatının 40.000 TL'ye, kiralık konut metrekare fiyatının ise 2.333 TL'ye ulaştığını ortaya koydu.

Son olarak, Türkiye'de konut hakkının hukuki temellerine değinen Yapıcı, 1982 Anayasası ve diğer ilgili mevzuatlarla konut hakkının nasıl güvence altına alındığını açıklarken bu mevzuatların uygulanmasında ve sosyal konutların adil bir şekilde dağıtılmasında karşılaşılan zorlukları tartıştı.

© Bilal Seçkin

PROF. DR. MİNE EDER'İN SUNUMU

Cansu Yapıcı'nın sunumunun ardından barınma sorunu tartışmasına giriş yapmak için Boğaziçi Üniversitesinden bir siyaset bilimci olan Mine Eder, barınma krizinin çeşitli politik ekonomi perspektifleri üzerine bir sunum yaptı. Önce farklı ideolojilerin barınma sorununa yaklaşımlarını açıklayan Eder, daha sonra bu sorunun çözümünü karmaşıklaştıran faktörleri ele aldı.

Mine Eder; liberal görüşe göre, barınma krizinin piyasaların yeterince serbest işlememesinden kaynaklandığını, devletin müdahalelerinin piyasada arz-talep dengesizliklerine yol açtığını ve ev fiyatlarının yükselmesine neden olduğunu belirtti. Devletçi yaklaşımları ele alırken, barınma hakkının sosyal devlet sorumluluğu olduğunu vurgulayan Eder, bu yaklaşıma göre devletin sosyal konut projelerini desteklemesi ve kira artışlarına sınır koyması gerektiği görüşünü paylaştı. Marksist perspektife göre ise, barınma krizinin kapitalist sistemin bir sonucu olduğunu ifade eden Eder, bu anlayışa göre özel mülkiyet yapısı ortadan kalkmadıkça sorunun çözülemeyeceğini belirtti.

Mine Eder, sunumuna Türkiye'deki barınma sorununun detaylarıyla devam ederken gecekondulaşma, kaçak yapılar, kentsel dönüşüm gibi konuların ön plana çıktığını belirtti. Ayrıca, barınma krizini çarpık kentleşme, imar afları ve sosyal konut yetersizliği gibi sorunlarla ilişkilendiren Eder, devletin barınma sorununu çözmek amacıyla başlattığı projeleri popülist bir rant yaratma aracı olarak kullanabildiğini ifade etti.

© Bilal Seçkin

TARTIŞMAYA GİRİŞ

Mine Eder'in sunumunun ardından, katılımcılar bahsedilen methoda göre eşleştirilen partnerleriyle en çok görüş ayrılığı yaşanan soruları tartışmak için bir araya geldi. Barınma sorununununda katılımcılardan tartışması beklenen sorular:

- "Belediye, ev sahipleri ve kiracılar arasında adil bir denge sağlamak için müdahil olmalı mı?"
- "Çeşitli düzenlemelerle hukuka aykırı inşa edilen (örneğin; gecekondular, imar affı ile ruhsat alan vb.) konut sahipleri kentsel dönüşüm projelerinden faydalanmalı mı?"
- "Belediye, uygun fiyatlı konut projeleri geliştirmeli mi?"
- "Yaşadığınız şehirde kira artışları kontrol altına alınmalı mı?"
- "Konut sahibi olmanın amacı geleceğe yönelik yapılacak ekonomik bir yatırım mıdır?" oldu.

Katılımcılar bir saatlik tartışmanın ardından Eder'in moderasyonu ile çıkan sonuçları tartışmak için bir araya geldiler.

TARTIŞMA SONUÇLARI

Belediyenin ev sahipleri ve kiracılar arasındaki müdahalesi sorusuna herhangi bir müdahalenin piyasa dinamiklerine zarar vereceğinden belediyenin aktif bir şekilde kira kontrolü politikaları uygulaması gerektiğine dair geniş bir spektrumda cevaplar geldi. Belediyenin müdahil olmasını savunanların arasında yerel yönetimlerin seçimle geldiği ve bu yüzden bütün grupların yararını gözetmesi gerektiği, merkezi yönetimin çizdiği çerçevede belediyelerin bu süreçlere dahil olması gerektiği gibi argümanlar vardı. Müdahil olmaması gerektiğini savunanlarda ise; belediyelerin kira sözleşmesine müdahelesinin ya da bu süreçte hukuki bir görev üstlenmesinin teknik olarak mümkün olmadığı, bu yönde yapılacak herhangi bir piyasa müdahalesinin adaletsiz ve eşitsiz bir düzen yaratacağı, keza belediyelerin de tamamen tarafsız yapılar olmadığı görüşü öne çıktı. Kiracılar ve ev sahipleri arasındaki anlaşmazlıklarda yargıya güvensizlik de katılımcılar arasında tekrarlanan bir konu oldu.

TARTIŞMA SONUÇLARI

Hukuka aykırı yapıların kentsel dönüşümden faydalanması sorusuna verilen cevaplarda da zaten özel mülkiyet hakkının olmaması gerektiğinden hukuka aykırı yapıların bir güvenlik sorunu oluşturduğuna kadar farklı görüşler dile getirildi. Bu soruda katılımcılardan arada kalan görüşler belirten cevaplar da geldi. Kentsel dönüşümden yararlanılması gerektiğine yönelik öne çıkan cevaplarda gecekondu mahallelerinin getto oluşturduğu ve bu güvenlik sorununu çözmek için kentleşme/modernleşme projelerinin geliştirilmesi gerektiği, gecekonduların ayrı olarak değil kentin yoksulluk probleminin bir parçası olarak algılanması gerektiği, artık üzerinden yıllar geçmesi dolayısıyla gecekonduların bir konut hakkına dönüştüğü gibi cevaplar vardı. Kentsel dönüşümde mağduriyet yaşanmamasının sağlanması da sıkça dile getirilen bir konu oldu. Bu yapıların kentsel dönüşümden yararlanmaması gerektiği konusunda dile getirilen cevaplarda kentsel dönüşüm projelerinin kaçak yapılara bir göz yumma aracına dönüşmesi endişeleri öne çıktı. Bu konuda dile getirilen görüşlerde kaçak yapıların aslında hukuk sistemimizde doğru cezalandıramama sorununun bir sonucu olduğu, yaptırımlar olmazsa sorunun devam edeceği, bu yapılara baştan izin verilmemesi gerektiği öne çıktı.

© Bilal Seçkin

TARTIŞMA SONUÇLARI

Uygun fiyatlı konut projeleri sorusunda da genelde bu projelerin bir rant aracına dönüşmesi kaygısı ve sosyal imkan sağlaması açısından gerekliliği vurgulandı. Rant aracına dönüşmesinde; konutların dağılımının her zaman adil olmadığı, bazen paylaşımın yönetimin yandaşlarına yönelik yapıldığı ön plana çıkan düşüncelerdendi. Ayrıca bir katılımcı, bu projelerden sağlanan konutların yalnızca barınma amacıyla kullanılmasına ve bu nedenle konutların satılmasının engellenmesi gerektiğine yönelik görüşlerini paylaştı. Sosyal konut projelerinin gerekliliğini vurgulayan fikirlerde de; insanların gerçekten uygun koşullarda yaşamadığı, bu projelerin aslında kentsel dönüşümün/ modernleşmenin bir parçası olduğu gibi görüşler vardı. Ayrıca birkaç katılımcı, uygun fiyatlı konut projelerinin dağılımı konusunda vakıfların süreçlere dahil olması gerektiğini öne sürdü.

Kira artışları kontrolü üzerine açılan tartışmada verilen cevaplarda da bölgelere göre kira üst limiti belirlenmesinden piyasaya hiç karışılmaması gerektiğine kadar birçok farklı görüş belirtildi. Bu tartışmada öne çıkan bir diğer nokta ise insanların TÜİK enflasyon verilerine duyduğu güvensizlik sonucu kira artış sınırlarının adil olamaması oldu. Öneriler arasında binaların kalitesinin belirlenip ona göre bir fiyat biçilmesi ve detaylı bir kira kontrol politikası benimsenmesi vardı.

Konut sahibi olmanın bir yatırım olarak görülmesi/görülmemesi gerektiği konusunda açılan tartışma konutların temel amacının barınma olduğu ile yatırım yapmanın bir hak olduğu ekseninde gerçekleşti. Ayrıca, Türkiye gibi enflasyonun yüksek olduğu ülkelerde, konutların bir yatırım aracı olarak görülmesinin geleceği güvence altına alabilme, hayatta kalabilme mekanizması olduğuna dair görüşler de belirtildi.

© Bilal Seçkin

DAYANIKLI ŞEHİRLER VE AFET HAZIRLIĞI

© Africa Images

İREM KURTULUŞ KORKMAZ'IN SUNUMU

Barınma krizine yönelik tartışmaların Mine Eder tarafından toparlanmasının ardından, afet hazırlığı oturumuna başlanmak üzere öğle arası verildi. Aradan sonra açılış Marmara Belediyeler Birliği'nden kıdemli uzman İrem Kurtuluş Korkmaz'ın dayanıklı şehirler üzerine sunumuyla gerçekleşti.

Sunumda, dayanıklılık kavramının yalnızca afetlerden sonra toparlanmak değil, aynı zamanda krizlere karşı gelişebilme ve uyum sağlama yeteneği olduğuna dikkat çekildi. Kurtuluş, dayanıklı şehirlerin fiziksel, altyapısal, ekonomik, toplumsal ve çevresel etkilerle başa çıkma kapasitesine sahip olması gerektiğini belirtti. Özellikle İstanbul gibi büyük şehirlerde doğal afetler sonrası binalar, köprüler, enerji ve su hatları gibi kritik altyapıların zarar görebileceğini, bunun da can kaybı ve göç gibi sosyal etkiler yaratarak toplumu derinden etkileyebileceğini ifade etti.

Kurtuluş, dayanıklı şehirlerin yalnızca fiziksel dayanıklılıkla sınırlı kalmaması gerektiğini; toplumsal eşitlik, ekonomik sürdürülebilirlik, çevresel uyum ve inovasyon gibi unsurlarla desteklenmesinin önemini vurguladı. İklim değişikliğine uyum sağlayan altyapılar, ekonomik krizlere karşı esnek yapılar ve sosyal dayanışmayı teşvik eden politikaların şehirlerin kriz anlarında daha hızlı toparlanmalarını sağlayabileceğini belirtti.

Kentsel dönüşüm projelerinin afet riski altındaki şehirler için kritik önemde olduğuna değinen Kurtuluş, Türkiye'deki birçok projenin rant odaklı olduğundan ve bu durumun sosyal dokuyu zayıflattığından bahsetti. 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un uygulanmasında da çeşitli zorluklar yaşandığını vurgulayan Kurtuluş; projelerin finansman sorunları, yerel toplulukların katılım eksikliği ve yüksek maliyetler nedeniyle tam anlamıyla başarılı olamadığını belirtti.

Topluluk temelli yaklaşımların dayanıklı şehirler inşa etmek için önemine dikkat çeken Kurtuluş, yerel toplulukların afet hazırlık süreçlerine aktif katılımı ve afet eğitimi konusunda farkındalığın artırılması gerektiğini vurguladı. Sunumda, dayanıklı şehirlerin yalnızca teknik çözümlerle değil, toplumsal katılım ve yerel yönetim ile merkezi yönetim arasındaki iş birliği sayesinde oluşturulması gerektiği, İstanbul gibi büyük şehirlerde afet hazırlığının yanı sıra toplumsal dayanışmayı güçlendiren bütüncül stratejiler geliştirilmesi gerektiği ifade edildi.

YİĞİT GÖKTUĞ TORUN'UN SUNUMU

İrem Kurtuluş Korkmaz'ın sunumunun ardından afet hazırlığı tartışmasına giriş yapmak için Yiğit Göktuğ Torun afet riskli kentler üzerine bir sunum yaptı. Sunumunda Türkiye'nin kayda değer bir bölümünün deprem riskinde olduğunu vurgulayan Torun, 6 Şubat sonrasında yaşanan mağduriyetlere dikkat çekti. Torun, rezerv alanı oluşturulması ve sağlam olmayan binaların yıkılması sürecinde yaşanan hak ihlallerinin afet hazırlığı ve toparlanması süreçlerini daha da karmaşıklaştırdığını belirtti.

Türkiye özelinde dayanıklı şehirler inşa etmede ilgili planları açıklayan Torun, bu planların en büyük paydaşlarından birinin yerel yönetimler olduğuna dikkat çekti. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 Sayılı Belediye Kanunundan bahseden Torun, bu kanunlardaki yetki ve sorumlulukların çok kısa ve genel tanımlanması dolayısıyla belirsizlikler yaşandığını vurguladı.

Torun'un sunumundaki en çarpıcı noktalardan biri de merkezi yönetim ile yerel yönetimin farklı siyasi görüşlerden olması nedeniyle yaşanan koordinasyonsuzluk ve bu sebeple bölgeye yardımların gecikmesiydi. Tüm bu nedenlerle Torun, Antakya'da 6 Şubat sonrası halkın güveninin sarsıldığını ve görüşlerinde büyük değişimler olduğunu ifade etti. Deprem sonrası özellikle Samandağ ve Defne'de İBB'nin yardımlarına dikkat çeken Torun, büyükşehir çalışanlarının da depremzede olduğuna, olası bir İstanbul depreminde çalışanların da depremden etkilenmesi nedeniyle benzer sorunlarla karşılaşılabileceğini vurguladı.

© Bilal Seçkin

TARTIŞMAYA GİRİŞ

Yiğit Göktuğ Torun'un sunumunun ardından, katılımcılar bahsedilen methoda göre eşleştirilen partnerleriyle en çok görüş ayrılığı yaşanan soruları tartışmak için bir araya geldi. Afet hazırlığı ve dayanıklı şehirler konusunda katılımcılardan tartışması beklenen sorular:

- "Afet riski yüksek bir şehirde yaşanmalı mı?"
- "Kentsel dönüşümde öncelik ne olmalı? Kentsel dönüşüm mü, az mağduriyet mi?"
- "Afet hazırlık konusunda öncelikli görev belediyelere mi ait olmalı?"
- "Dayanaklı şehirler inşa ederken yetki nasıl dağıtılmalı (sivil inisiyatifler, yapı-denetim firmaları, AFAD, belediyeler, ilgili bakanlıklar, valilikler, merkezi yönetim, vb.)?" oldu.

Katılımcılar bir saatlik tartışmanın ardından Torun'un moderasyonu ile çıkan sonuçları tartışmak için bir araya geldiler.

TARTIŞMA SONUÇLARI

"Afet riski yüksek bir şehirde yaşanmalı mı?" sorusuna katılımcıların verdiği cevaplar genellikle bu şehirlerden uzaklaşmanın bir çözüm olmadığı yönünde oldu. Katılımcılar genelde afetin değil hazırlıksızlığın bir probleme dönüştüğünü, Türkiye'nin büyük bir bölümünün farklı türdeki afetler sebebiyle riskli bölgede olduğunu öne sürdü. Ayrıca, katılımcılardan bazıları İstanbul'un kalabalığını afet hazırlığı açısından bir problem olarak görürken tersine göçün teşvik edilmesi gerektiğine vurgu yaptılar. Bunun mümkün kılınabilmesi için ise diğer şehirlerde de benzer olanakların yaratılması gerektiği düşünceleri ortaya çıktı. Katılımcılar, çoğu insanın imkanlara erişebilmek için İstanbul'da yaşamaktan başka çaresinin olmadığını öne sürdü.

© Bilal Seçkin

TARTIŞMA SONUÇLARI

Kentsel dönüşüm ve mağduriyet konusunda açılan tartışmada ise katılımcılar projelerden eşit yararlanma konusundaki sıkıntılar ve prosedürel sorunlar konusundaki endişelerini dile getirdiler. Bazı katılımcılar, hızlı bir kentsel dönüşümün afet riskine karşı daha etkili bir çözüm olacağını savunurken, diğerleri mağduriyetin azaltılmasının da kritik bir öncelik olduğunu belirttiler. Kentsel dönüşümün bir rant aracı olarak kullanılması ve denetleme mekanizmalarının eksikliği, sağlam olmayan zeminlerin dönüşümünün çok maliyetli olması ile kaçak yapılar için yaptırımsal eksiklikler katılımcıların öne çıkan endişeleri arasındaydı. Bir katılımcı, yaptırımsal eksiklikleri gidermek adına kaçak yapıların yapılmasına izin veren bürokratların da sorumlu tutulmasını istediğini dile getirdi. Ayrıca, kentsel dönüşüm yerine bilimsel güçlendirme çalışmalarının yapılması gerektiği yönünde önerilerde bulunuldu. Katılımcılar, kentsel dönüşümün yalnızca fiziksel yapıların yenilenmesi anlamına gelmemesi gerektiğini, aynı zamanda toplumsal yapıların ve sosyal hizmetlerin de güçlendirilmesi gerektiğini vurguladılar. Bu yöndeki tartışmalar üzerine konuşmacılardan İrem Kurtuluş Korkmaz, kentsel dönüşüme dair sorunlardan biri olarak bireylerin maddi kaygılarının afet riskine karşı önceliklendiği konusuna dikkat çekti.

Afet hazırlığı konusunda sorumluluk dağılımı ile ilgili sorularda ise katılımcılar, merkezi ve yerel yönetimler arasında daha koordineli bir sistemin gerekliliğine dair görüşlerini belirtti. Bu koordinasyonda bazı görüşler belediyenin daha katılımcı bir süreç sağlaması gerektiğini vurgularken bazı görüşler de kapı kapı bilinçlendirme çalışmalarının önemli olduğunu öne sürdü. Sorumluluk konusundaki tartışmalarda, afet hazırlığının politik bir risk olması da öne çıkan noktalardan biri oldu. Katılımcılar, belediye yönetimlerinin tekrar seçilmek için değil kenti dönüştürmek için çalışmaları gerektiğini söylediler. Bazı katılımcılar belediyelerin ilk müdahale mercileri olduğu için daha büyük bir yük taşıdığını söylerken, bazıları da toplanan vergilerin karşılığı olarak merkezi yönetimin daha çok planlama ve kaynak harcaması yapması gerektiğini belirtti. Ayrıca, bütün belediyelerin İstanbul kadar kaynakları olmadığı, o yüzden her belediyeye eşit yük yüklenemeyeceği öne sürüldü. Buna karşı bir çözüm önerisi olarak da kardeş belediye projelerinin güçlendirilmesi fikri tartışıldı. Son olarak, afet hazırlığında merkezi yönetim ve yerel yönetimler arasındaki uyum eksikliği dile getirildi. Bazı katılımcılar afet hazırlığı konusundaki yetkilerin yerel ve merkezi yönetim arasında yatay hiyerarşik değil de dikey hiyerarşik bölünmesi gerektiğini açıkladı. Katılımcılar, afet hazırlığında daha kapsamlı ve entegre bir yaklaşıma ihtiyaç olduğunu ve belediyelerin sivil toplum kuruluşları ve merkezi yönetimle iş birliği yapması gerektiğini belirtti. Bireysel sorumluluğun da önemli olduğu vurgulandı.

KATILIMCI GÖRÜŞLERİ

Etkinlik sonrası katılımcılara, "Etkinlik size nasıl hissettirdi?" sorusu yöneltildi ve aldığımız geri bildirimler oldukça çeşitli ve olumluydu. Katılımcılar, farklı bakış açılarıyla karşılaşmanın kendilerine yeni perspektifler kazandırdığını belirttiler. İşte bazı öne çıkan yorumlar:

Özen Önen: “Mimarlık mesleğinde, entelektüel yaklaşımların farklı alternatifleri düşünmeye ve geliştirmeye daha açık olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden hukuk ve siyaset bilimleriyle ilgili tartışmalar, önceden aşina olmadığım bir tartışma ortamı sunuyordu. Bu tartışmalar sayesinde yasal süreçlerin önemini yeniden hatırladım. Aynı zamanda somut gerçeklerle yüzleşmek ve bunlara doğrudan çözüm arayışlarına şahit olmak beni etkiledi. Bununla birlikte, mevcut gerçekliği tamamen kabul etmeyen "ütopyacı" fikirlerin de çok değerli olduğuna inanıyorum. Bu fikirlerin mevcut gerçeklikle harmanlanarak daha farklı düşünce alanları yaratabileceğini düşünüyorum. Sonuç olarak "Şehir Konuşmaları", farklı bakış açılarının daha fazla farkında olmamı sağlayan ve kendi görüşümü daha derinlemesine sorgulamama sebep olan bir etkinlik oldu.”

Hatice Fatma Budak: “Bir arada yaşama kültürünün önemine tanıklık ettiğimiz bugünlerde çoğulcu bir zeminde fikirlerimi özgürce açıklayabileceğim bir ortamda olmak ve bu simülasyonun bir bütün olarak uygulanabilirliğini hatırlamak çok değerliydi. Bunun yanında Şehir Konuşmaları; insanların karşı tarafı değiştirmek veya ikna etmek amacıyla değil kendi hayat değerlerine göre farklı olanın, düşünenin varlığına tanıklık etmesi adına katetmesi gereken çok yol olduğunu gözlemlediğim bir kısa serüvendi.”

Murat Cömert: “Katılımcıların farklı meslek gruplarından, sektörlerden olması, etkinlikte farklı kişiliklerin, anlayışların ve ideolojilerin bulunması etkinliği son derecede zenginleştirdi fakat tartışma bölümlerin kısa tutulması bazı arkadaşların fikirlerini açığa çıkaramadığını ve paylaşamadığını ya da eksik aktardığını belirtmek isterim. Etkinliğiniz sayesinde bilgilerimi güncelleme ve yeni bilgiler elde etme fırsatı buldum. Bu etkinliklerin devamlı olmasının ve uzmanların birbiriyle iletişime geçmesinin faydalı olacağını düşünmekteyim. Fikrilerin tartıştığı ortamda bizi ileriye taşıyacaktır. Bu paylaşımların artırılması ve toplumda yaygınlaşmasının değerli olacağını düşünmekteyim.”

Hikmet Şen: "7 Eylül Cumartesi günü gerçekleştirdiğimiz şehir konuşmalarında benim dikkatimi en çok çeken husus birbirinden "farklı" olanların bir mekanda buluşabileceğini görmek oldu. Her zaman düşündüğüm bir soru olan "7 farklı bölge, 77'den fazla farklı kültür ve 777'den farklı fikir nasıl aynı çatı altında beraberce huzurla yaşayabilsin ki?" sorusunun bana cevabını verdiniz. Sanırım öncesinde oturup dinleyeceğiz. Hoş, bunun o kadar da kolay olmadığını hayatta olduğu gibi etkinlikte hep beraber gördük. Zira biz dinlesek de bazen karşımızdaki bizi dinlemiyor ya da tam aksiyle de sıkça hayatımızda karşılaşıyoruz… "Farklı olanların saygıyla ve incitmeden birbirini dinlemesi için neler yapmalıyız?" sorusu etkinlikten sonra benim kafamda canlanan yeni soruydu. Bir sonraki etkinliklerinizde bu sorunun cevabını arayacağım."

Bu geri bildirimler, etkinliğin katılımcılar arasında bilgi paylaşımını artırdığı ve yeni bakış açıları kazanmalarına olanak sağladığını göstermektedir. Katılımcılar, kendilerinden farklı düşünen kişilerle diyalog kurmanın düşündürücü ve İstanbul özelinde değerli olduğunu dile getirdiler.

Etkinlikte yer alan uzmanlardan biri olan İrem Kurtuluş Korkmaz ise, Şehir Konuşmaları'nın katılımcılar üzerindeki etkisi hakkında şu yorumda bulundu:

İrem Kurtuluş Korkmaz: "Farklı perspektiflerden ve yaş gruplarından katılımcıların bir araya gelerek, kentin sorunlarına yapıcı çözümler üretme sürecine aktif olarak dahil olunmasına imkân sunan bir etkinlikti. Barınma sorunları ve afet riskleri gibi hayati konular üzerine yapılan tartışmalar, bu bir aradalığı mümkün kılan herkese geniş bir bakış açısı kazandırırken, farklı düşüncelere sahip bireylerle empati kurabilme fırsatı sundu. İçerik konuşmalarının ardından tartışmanın derinleşmesini sağlamak adına kolaylaştırıcılığın üstlenmesi hem tartışma kültürüne önemli katkı sundu hem de diyalogların verimini artırıcı oldu. Fikir alışverişi sırasında ortak çözümler geliştirebilmek etkinliği çok daha verimli ve anlamlı kıldı. Birlikte düşünme ve çözüm üretme ruhu, toplumsal dayanışmanın önemini bir kez daha eylemler üzerinden deneyimlememizi sağladı."

© Bilal Seçkin

SONUÇLAR

Şehir Konuşmaları etkinliği, İstanbul'un barınma krizi ve afet riskine karşı dayanıklı şehirlerin inşası konusunda önemli bir diyalog zemini sunmuştur. Katılımcılar, barınma sorunu ve afet hazırlığı konusundaki endişelerini dile getirmiş; özellikle konut hakkı, kira artışları, kentsel dönüşüm ve dayanıklı şehirlerin oluşturulması konularında çözüm odaklı yaklaşımlar geliştirmiştir. Tartışmalarda öne çıkan endişeler arasında şunlar yer almaktadır:

- Yargı sistemine güvensizlik: Katılımcılar, çıkan anlaşmazlıklarda yargının her zaman tarafsız kalmaması, kaçak yapılara çıkarılan imar afları ve hukuki keyfilikler ve bunlardan doğan belirsizlikler dolayısıyla adli süreçlere olan güvensizliklerini dile getirdiler.
- Hukuka aykırı yapılar için yaptırım eksikliği: Katılımcılar, kaçak yapılar için yeterli yaptırımlar uygulanmamasının sorunun devam etmesine yol açtığını ifade etti. Politik fayda için dönem dönem bu uygulamalara göz yumulmasının ve imar aflarının adil olmadığı dile getirildi.
- Kentleşme projelerinin rant aracına dönüşmesi: Sosyal konut projelerinin popülist bir rant aracı olarak yandaşlara dağıtılması sıkça dile getirilen bir endişe oldu. Katılımcılar, belediyelerin ve merkezi yönetimin bu gibi projelerde tarafsız kalması ve adil bir yaklaşıma sahip olması gerektiğini vurguladı.
- Resmi verilere güvensizlik: Resmi enflasyon ve TÜFE rakamlarının güvenilir olmamasının kira kontrolündeki artış sınırının da adil olmamasına yol açtığı belirtildi.
- Afet hazırlığının politik risk olarak görülmesi: Katılımcılar, belediyelerin tekrar seçilememe korkusuyla kaynaklarını afet hazırlığı gibi uzun soluklu projelere değil kısa zamanda sonuç verecek projelere harcaması konusundaki endişelerini dile getirdiler.
- Afet hazırlığının bireysel maliyeti: Katılımcılar, sağlam olmayan binalarda/ zeminlerde zemin güçlendirme çalışmalarının maliyetinin bireylerin karşılaması açısından zorlu olduğunu belirttiler.

© Bilal Seçkin

ÖNERİLER

Tartışmalarda öne çıkan öneriler arasında şunlar yer almaktadır:

- Kentsel dönüşümün sosyal boyutu: Kentsel dönüşüm projelerinin yalnızca fiziksel yapıları değil, toplumsal yapıları da dönüştürmesi gerektiği vurgulandı. Gecekondu mahallelerinin aynı zamanda bir güvenlik sorunu oluşturduğunu belirten katılımcılar, minimum mağduriyetin hedeflendiği kentsel dönüşüm projeleriyle vatandaşların konut hakkından yararlanabilmesini savundu.
- Afet hazırlığında iş birliğinin artırılması: Katılımcılar, afet riskine karşı dayanıklı şehirler inşa ederken merkezi ve yerel yönetimler arasındaki koordinasyonun artırılması gerektiğini belirtti. Ayrıca yerel yönetimlerin sivil toplum organizasyonları ile daha aktif bir iletişimle iş birliği yapması gerektiği öne sürüldü.
- Sosyal konut projeleri: Toplumsal adaletin sağlanabilmesi, kentleşme/modernleşmenin tam anlamıyla gerçekleşebilmesi ve kentin yoksulluk problemiyle mücadele edebilmek için sosyal konut projelerinin artırılması fikri katılımcılar arasında geniş kabul gördü.
- Kira kontrolü politikalarının benimsenmesi: Katılımcılar arasında kira artışlarının bir şekilde kontrol altına alınması da geniş kabul gördü. Dar gelirli hanelerin konut erişimini kolaylaştırması gerektiği önerildi.
- Denetleme mekanizmalarının artırılması: Yeni uygulamaya konulan sosyal konut projelerinin adil dağılımı için hem sivil toplum kuruluşları hem de yerel yönetimler tarafından denetlenmesi gerektiği vurgulandı.
- Binaların kalite üzerinden fiyatlandırılması: Konutların kiralanırken veya satın alınırken şeffaflık ilkesinin esas alınarak kalitesinin açıkça belirtilmesi ve bunun üzerinden fiyatlandırılması önerilerinde bulunuldu.
- Bilinçlendirme çalışmaları: Yerel yönetimlerin ve daha lokalde muhtarlıkların, hane hane bilinçlendirme çalışmalarıyla bireysel sorumluluğu artırmasının toplumsal bilinç açısından önemli olduğu vurgulandı.

Bu rapor, Şehir Konuşmaları etkinliğinden elde edilen veriler ve sunumlar ışığında hazırlanmıştır ve katılımcıların İstanbul'un güncel sorunlarına yönelik endişelerini ve çözüm önerilerini içermektedir.

BİZ KİMİZ?

İstanbul Planlama Ajansı:

İstanbul Planlama Ajansı, İstanbul'un bilimsel çalışmalar ışığında, farklı disiplinlerden uzman, akademisyenlerin katkıları ve İstanbulluların katılımıyla planlanması için İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı olarak 2020 yılında kurulmuştur. İPA, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, sivil toplum, üniversiteler, uzmanlar, özel sektör, uluslararası kurumlar ve İstanbullular ile birlikte çalışan bir ortak akıl mekanizmasıdır. İstanbul'un güncel sorunlarını tespit eder, bu sorunların çözümüne yönelik veriye dayalı kısa, orta ve uzun vadeli strateji ve politika önerileri geliştirir.

Friedrich Naumann Vakfı:

Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı, 1958'de kurulmuş olup, liberalizm ilkelerini temel alarak Almanya'da ve yurtdışında siyasi eğitimler sunmakta ve liberal değerler etrafında gelişen projeleri desteklemektedir. FNF, 1991 senesinden beri Türkiye'de sivil toplum, akademi, ekonomi ve politika çevrelerinden ortaklar ile aktif bir şekilde çalışmaktadır. Türkiye tarihi, kültürü, ekonomisi ve coğrafi konumu nedeni ile Almanya, Avrupa ve transatlantik iş birliği için büyük bir önem taşır. Bu yüzden FNF, Türkiye'de toplumdaki liberal değerleri teşvik etmek amacı ile liberal fikirlere sahip olan vatandaş ve kuruluşlara destek sağlar.

İnsan Hakları Akademisi:

İnsan Hakları Akademisi, insan hakları kurslarını, kurumsal ve düzenli bir yapı haline getirmek için sivil toplum ve akademi dayanışması ile 2020 yılında kuruldu ve uzman isimlerden oluşan bir Danışma Kurulu oluşturuldu. İHA'nın amacı lisans veya lisansüstü eğitim kapsamında eksik kalan insan hakları eğitimini çeşitli etkinlikler ile gidermek, Türkiye'deki insan hakları bilgisinin geliştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını sağlamak, çeşitli alanlarda çalışan ve insan hakları eğitime ihtiyaç duyan bireylere, insan hakları eğitimi sunmaktır.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

İNSAN HAKLARI AKADEMİSİ

FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION For Freedom. Türkiye

CITY TALKS

ENGLISH

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

İNSAN HAKLARI AKADEMİSİ

FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION For Freedom. Türkiye

We would like to express our sincere gratitude to all the people and organisations who contributed to the realisation of this event. Their selfless contributions and expertise have been invaluable at every stage of our efforts to foster dialogue against polarisation.

Many thanks to the Human Rights Academy, Istanbul Planning Agency and Friedrich Naumann Foundation for their organisation and support. We would also like to thank our team members Elif Yıldız Kızılca, Elif Güney Menderes, Yiğit Göktuğ Torun, Boran Eroğul, Cansu Yapıcı, Gürkan Güney, Yaren Aktay, Ekin Siyahhan and Zeynep Erdem, who played an active role in City Talks, for their efforts in making this event possible.

We would also like to express our gratitude to our esteemed trainers Prof. Dr. Mine Eder and İrem Kurtuluş Korkmaz, who shared their valuable knowledge with us throughout the event and enabled us to continue the dialogue process effectively.

Finally, we would like to extend our sincere thanks to all our participants who devoted their Saturdays to this event in the name of social unity and common solutions. Without their determination to establish dialogue, we would not have been able to carry out this project.

INTRODUCTION

City Talks aims to play a crucial role in resolving social conflicts by fostering healthy dialogue among individuals with differing opinions in a polarised society. This series of events brings together diverse segments of society, providing an opportunity for constructive discussions on issues that concern everyone. The City Talks' first meeting allowed participants to understand different perspectives better and reevaluate their views. The series also aims to find solutions to polarisation and strengthen social cohesion by fostering empathy between people.

My Country Talks

My Country Talks is a platform based on the deliberation method designed to address divisive issues within society. Launched in Germany in 2017 by ZEIT ONLINE, this model aims to reduce polarisation by encouraging individuals to share differing viewpoints constructively. My Country Talks brings citizens of a country together for political discussions, facilitating one-on-one conversations that go beyond political disagreements and fostering dialogue that strengthens societal bonds.

A variation of this model, My City Talks, is designed for more localized settings, such as cities, towns, municipalities, or specific geographic areas. These programs aim to strengthen local democracy and reduce polarisation by encouraging dialogue on regional issues. Inspired by the My City Talks model, City Talks seeks to unite Istanbul residents with diverse perspectives to mitigate polarization.

City Talks

On September 7, 2024, City Talks was held in collaboration with the Istanbul Planning Agency (İPA), Friedrich Naumann Foundation (FNF), and the Human Rights Academy (İHA), to strengthen social dialogue and address the city's most pressing issues. The discussions focused on finding solutions to Istanbul’s housing crisis and enhancing the city’s resilience to disasters. The event aimed to unite different perspectives by pairing participants in twos, encouraging them to develop creative solutions to societal problems.

TABLE OF CONTENTS

Methodology 5
Opening Speeches 6

The Housing Crisis and Economic Challenges
Cansu Yapıcı's Presentation 8
Prof. Dr. Mine Eder's Presentation 9
Discussion: The Housing Crisis and Economic Challenges 10

Resilient Cities and Disaster Preparedness
İrem Kurtuluş Korkmaz's Presentation 13
Yiğit Göktuğ Torun's Presentation 14
Discussion: Resilient Cities and Disaster Preparedness 15

Participant Feedback 17
Conclusion and Recommendations 19
Who Are We? 21

METHODOLOGY

Before the event, participants were asked a series of questions regarding both the housing crisis and disaster preparedness to ensure optimal pairing. These questions explored participants' expectations from municipalities on housing issues, their views on other societal actors and interest groups, and their stance on current housing solutions. Regarding disaster preparedness, questions assessed participants' awareness of individual responsibilities, satisfaction with municipal services, and expectations from local and central governments. Participants were asked to rate each question on a scale of 1 to 10. Pairings were determined by calculating the total distance between two participants responses to each question, with the greatest distances being used to match participants' based on the Euclidean distance formula. Following expert presentations, participants engaged in discussions with their paired partners, focusing on the questions where their views diverged the most.

© Bilal Seçkin

OPENING SPEECHES

The event began with opening speeches of Elif Güney Menderes from the Human Rights Academy and Elif Yıldız Kızılca from the Istanbul Planning Agency. Elif Yıldız Kızılca spoke about the transformation of the İPA Campus from a private and privileged space into a public institution, sharing details about İPA's current projects. Elif Güney Menderes discussed the founding purpose of the Human Rights Academy and the courses and seminars they organise. She then emphasized the importance of City Talks in combating societal polarisation.

Before the sessions began, Elif Güney Menderes reminded participants of the dialogue guidelines, also included in the distributed booklets. These guidelines stressed respecting different viewpoints and avoiding offensive language during discussions. Active listening was highlighted, emphasising not interrupting the speaker and building new thoughts based on what had been said rather than simply exchanging arguments. The foundation of constructive dialogue was underscored as welcoming criticism with an open mind and viewing feedback as an opportunity for growth. Participants were reminded that criticisms should be concrete and solution-oriented, avoiding personal attacks. The principle of equal participation was emphasised, ensuring that both sides could share their views and that speaking and listening times were balanced.

© Bilal Seçkin

THE HOUSING CRISIS AND ECONOMIC CHALLENGES

© Sommart Sombutwanitkuls

CANSU YAPICI'S PRESENTATION

The first major topic discussed was the housing crisis. Cansu Yapıcı (IPA) delivered a presentation analysing the effects of inflation and rent increases in Istanbul on the housing crisis in detail. Yapıcı emphasized that housing is a fundamental human right, extending beyond just meeting the physical need for shelter to ensuring access to homes where people can live safely, sustainably, and with dignity.

Yapıcı's presentation revealed that rising rents and property prices in Istanbul have severely hindered access to housing for low-income households. Based on the principles of adequate housing outlined by the United Nations, Yapıcı discussed how Turkey's legislation could be aligned with these principles. She particularly highlighted the rising property prices and the insufficient production of social housing for low-income families.

During the presentation, it was emphasized that the current housing supply in Istanbul is not sufficiently easing the rental market and therefore rental prices are constantly increasing. Yapıcı presented data from BETAM reports, demonstrating that the average price per square meter for property sales in Istanbul has reached 40,000 TL, while the price per square meter for rental properties has reached 2,333 TL.

Lastly, Yapıcı addressed the legal foundations of the right to housing in Turkey, explaining how this right is guaranteed by the 1982 Constitution and other relevant legislation. She also discussed the challenges in implementing these laws and distributing social housing fairly.

© Bilal Seçkin

PROF. DR. MINE EDER'S PRESENTATION

Following Cansu Yapıcı's presentation, Prof. Dr. Mine Eder, a political scientist from Boğaziçi University, gave a talk on various political economy perspectives related to the housing crisis. Eder explained the different ideologies that have been used to address the housing problem and explored the factors complicating its resolution.

According to Eder, the liberal view attributes the housing crisis to insufficient free market mechanisms, suggesting that state interventions cause imbalances in supply and demand, leading to increased housing prices. From a statist approach, Eder emphasized that the right to housing is a responsibility of the welfare state, advocating for state-supported social housing projects and rent controls. From a Marxist perspective, the housing crisis is seen as a result of the capitalist system, where the problem cannot be resolved without eliminating private property.

Eder continued by discussing specific issues related to housing in Turkey, including informal settlements, illegal constructions, and urban transformation. She linked the housing crisis to distorted urbanization, construction amnesties, and the inadequacy of social housing. She also noted that state-led housing projects could sometimes be used as populist tools to create rent-seeking opportunities.

© Bilal Seçkin

INTRODUCTION TO DISCUSSION

After Eder's presentation, participants were paired up based on the method mentioned earlier to discuss the questions where they had the most disagreements on the housing crisis. Some of the key questions included:

- "Should municipalities intervene to ensure a fair balance between landlords and tenants?"
- "Should owners of illegal structures (e.g., informal housing, structures legalised through construction amnesties) benefit from urban transformation projects?"
- "Should municipalities develop affordable housing projects?"
- "Should rent increases be controlled in your city?"
- "Is the purpose of homeownership to serve as an economic investment for the future?"

Following a one-hour discussion, the participants gathered to discuss their findings under the moderation of Prof. Dr. Mine Eder.

DISCUSSION OUTCOMES

On the question of municipal intervention between landlords and tenants, there was a wide spectrum of responses, ranging from the view that any intervention would harm market dynamics to the view that the municipality should actively implement rent control policies. Those in favor of municipal intervention included arguments such as the fact that local governments are elected and therefore should look after the interests of all groups, and that municipalities should be involved in these processes within the framework set by the central government. Those who argued that municipalities should not intervene were of the opinion that it is not technically possible for municipalities to intervene in the rental agreement or to assume a legal role in this process, that any market intervention in this direction would create an unfair and unequal order, and that municipalities are not completely neutral structures. Distrust of the judiciary in disputes between tenants and landlords was also a recurring theme among the participants.

DISCUSSION OUTCOMES

In the answers to the question on the benefit of illegal buildings from urban transformation, different opinions were expressed, ranging from the idea that there should be no private property rights to the idea that illegal buildings pose a security problem. In this question, there were also answers from the participants expressing in-between views. The most prominent answers on the need to benefit from urban transformation were that slums constitute ghettos and that urbanization/modernization projects should be developed to solve this security problem, that slums should not be perceived separately but as a part of the city's poverty problem, and that slums have turned into a housing right since many years have passed. Ensuring that there are no injustices in urban transformation was also a frequently mentioned issue. Concerns that urban transformation projects would turn into a means of turning a blind eye to illegal structures came to the fore in the responses arguing these structures should not benefit from urban transformation. In the opinions expressed on this issue, it was emphasized that illegal structures are a result of the problem of not being punished properly in our legal system, that the problem will continue without sanctions, and that these structures should not be allowed from the beginning.

© Bilal Seçkin

DISCUSSION OUTCOMES

In the question on affordable housing projects, concerns about these projects turning into a rent-seeking tool and their necessity in terms of providing social opportunities were generally emphasized. In terms of turning into a rent-seeking tool, one of the main concerns was that the distribution of housing units was not always fair, and that sometimes the distribution is directed towards the cronies of the administration. One participant also expressed the view that the housing provided through these projects should only be used for housing purposes and therefore the sale of these houses should be prevented. There were also opinions emphasizing the necessity of social housing projects, such as that people do not really live in suitable conditions and that these projects are actually part of urban transformation/modernization. A few participants also suggested that foundations should be involved in the distribution of affordable housing projects.

The responses to the debate on rent increase control ranged from setting rent caps by region to not interfering in the market at all. Another point that came to the fore in this discussion was that rent increase limits are unfair due to people's distrust of TURKSTAT inflation data. Suggestions included determining the quality of buildings and setting a price accordingly and adopting a detailed rent control policy.

The debate on whether or not home ownership should be seen as an investment centered around the fact that the main purpose of housing is shelter and that investing in housing is a right. There were also views that in a country like Turkey, where inflation is high, housing as an investment is a mechanism to secure the future and survive.

© Bilal Seçkin

RESILIENT CITIES AND DISASTER PREPAREDNESS

© Africa Images

İREM KURTULUŞ KORKMAZ'S PRESENTATION

Following the discussions on the housing crisis, a session on disaster preparedness began with a presentation by İrem Kurtuluş Korkmaz, a senior expert from the Marmara Municipalities Union.

Kurtuluş emphasized that resilience is about recovering from disasters and developing the capacity to cope with and adapt to crises. She explained that resilient cities must withstand physical, infrastructural, economic, social, and environmental impacts. In large cities like Istanbul, natural disasters can damage critical infrastructure such as buildings, bridges, energy, and water lines, leading to social consequences such as loss of life and migration, deeply affecting society.

Kurtuluş stressed that resilient cities must go beyond physical resilience and should be supported by social equity, economic sustainability, environmental adaptability, and innovation. Climate change adaptation, financial flexibility, and policies that promote social solidarity could help cities recover more quickly from crises.

Addressing urban transformation projects, Kurtuluş noted that such projects are critical for cities at risk of disasters but warned that many of these projects in Turkey are focused on generating rent, weakening the social fabric. She also mentioned the challenges faced in implementing the Law on the Transformation of Areas Under Disaster Risk (Law No. 6306), such as financing issues, a lack of community involvement, and high costs.

Kurtuluş highlighted the importance of community-based approaches in building resilient cities, calling for greater participation from local communities in disaster preparedness processes and increased awareness of disaster education. She emphasized that resilient cities must be created through technical solutions and cooperation between local and central governments and the development of holistic strategies that strengthen social solidarity, especially in large cities like Istanbul.

© Bilal Seçkin

YIĞIT GÖKTUĞ TORUN'S PRESENTATION

Following İrem Kurtuluş Korkmaz's presentation, Yiğit Göktuğ Torun gave a presentation on cities at risk of disasters. Torun highlighted that a significant portion of Turkey is at risk of earthquakes and emphasised the hardships experienced after the February 6 earthquake. He pointed to human rights violations that occurred while creating reserve areas and demolishing unsound buildings, which complicated disaster preparedness and recovery efforts.

Torun explained that local governments are among the key stakeholders in building resilient cities in Turkey, referencing the authority and responsibilities outlined in Metropolitan Municipality Law No. 5216 and Municipality Law No. 5393. However, he also noted the ambiguities arising from the brief and general definitions of these responsibilities in the laws.

One of the most striking points in Torun's presentation was the lack of coordination between the central and local governments when they are politically aligned with different parties, which delayed aid to certain areas last year. Torun mentioned that after the earthquake in Antakya, people's trust was shaken. Torun drew attention to IBB's assistance after the earthquake, especially in Samandağ and Defne, and emphasized that metropolitan employees were also earthquake victims, and that similar problems could be encountered in a possible Istanbul earthquake, as employees would also be affected by the earthquake.

© Bilal Seçkin

INTRODUCTION TO DISCUSSION

After Torun's presentation, participants gathered with their partners, based on the method as mentioned earlier, to discuss questions where they had the most disagreements on disaster preparedness and resilient cities. The questions participants were asked to discuss include:

- "Should one live in a city with a high disaster risk?"
- "What should be prioritized in urban transformation? Urban transformation or minimizing harm?"
- "Should disaster preparedness be primarily the responsibility of municipalities?"
- "How should authority be distributed when building resilient cities (civil initiatives, building inspection firms, AFAD, municipalities, relevant ministries, governorates, central government, etc.)?"

After a one-hour discussion, the participants gathered to discuss their findings, moderated by Yiğit Göktuğ Torun.

DISCUSSION OUTCOMES

In response to the question "Should one live in a city with a high risk of disaster?", participants generally responded that moving away from these cities is not a solution. Participants generally argued that unpreparedness, not disaster itself, is the problem and that a large part of Turkey is in a high-risk area due to different types of disasters. Moreover, some of the participants saw the overcrowding of Istanbul as a problem in terms of disaster preparedness and emphasized the need to encourage reverse migration. They noted that in order to make this possible, similar opportunities should be created in other cities. Participants argued that most people have no choice but to live in Istanbul in order to access opportunities.

© Bilal Seçkin

DISCUSSION OUTCOMES

In the discussion on urban transformation and injustice, participants expressed concerns about equal access to projects and procedural issues. While some participants argued that a rapid urban transformation would be a more effective solution to disaster risk, others stated that reducing suffering is also a critical priority. The use of urban transformation as a rent-seeking tool and the lack of oversight mechanisms, the high cost of transforming unstable soils, and the lack of sanctions for illegal structures were among the prominent concerns of participants. One participant expressed that to overcome the lack of sanctions, bureaucrats who allow the construction of illegal buildings should also be held responsible. There were also suggestions that scientific strengthening studies should be carried out instead of urban transformation. Participants emphasized that urban transformation should not only mean the renewal of physical structures but also the strengthening of social structures and social services. Following the discussions in this direction, one of the speakers, İrem Kurtuluş Korkmaz, drew attention to the prioritization of individuals' financial concerns over disaster risk as one of the problems related to urban transformation.

© Bilal Seçkin

DISCUSSION OUTCOMES

When asked about the distribution of responsibilities in disaster preparedness, the participants expressed their views on the need for a more coordinated system between central and local governments. In this coordination, some emphasized that the municipality should provide a more participatory process, while others argued that door-to-door awareness-raising activities are important. In the discussions on responsibility, the fact that disaster preparedness is a political risk also came to the front. Participants said that municipal administrations should work to transform the city, not to be re-elected. While some participants said that municipalities bear a greater burden as they are the first responders, others stated that the central government should spend more on planning and resources in return for the taxes collected. It was also argued that not all municipalities have the resources of Istanbul, and therefore not all municipalities can be equally burdened. As a solution to this, the idea of strengthening sister municipality projects was discussed. Finally, the lack of coherence between central and local governments in disaster preparedness was expressed. Some participants explained that the powers on disaster preparedness should be divided between local and central governments in a vertical hierarchy rather than a horizontal hierarchy. Participants noted that a more comprehensive and integrated approach is needed in disaster preparedness and that municipalities should cooperate with NGOs and central government. Individual responsibility was also emphasized as important.

© Bilal Seçkin

PARTICIPANT FEEDBACK

After the event, participants were asked, "How did the event make you feel?" and the feedback we received was overwhelmingly positive and varied. Participants noted that encountering different perspectives allowed them to gain new insights. Here are some standout comments:

Özen Önen: "In architecture, intellectual approaches tend to be more open to considering and developing alternative ideas. This is why discussions on law and political science presented an unfamiliar environment for me. These discussions reminded me of the importance of legal processes. At the same time, witnessing direct attempts to seek solutions to real-life issues was impactful. However, I also believe 'utopian' ideas that don't entirely accept current realities are valuable. These ideas can create new avenues of thought when combined with reality. Ultimately, City Talks helped me become more aware of different perspectives and prompted me to reassess my own views critically."

Hatice Fatma Budak: "In an era where we witness the importance of a culture of coexistence, it was precious to be in an environment where I could freely express my ideas on a pluralistic platform and be reminded of the feasibility of this simulation as a whole. City Talks was a brief but enlightening journey where I observed that people have an alternative way to discuss, by not aiming to change or convince the other side but witnessing the existence of different lives and thinkers according to their life values."

Murat Cömert: "The participation of people from different professions and sectors, with their diverse personalities, understandings, and ideologies, significantly enriched the event. However, I must mention that some participants could not fully express their ideas due to the brief duration of the discussions. Thanks to your event, I had the opportunity to update my knowledge and gain new insights. Making these events more continuous and encouraging experts to connect would be beneficial. A space where ideas are discussed will drive us forward. It would be valuable to increase the frequency of these discussions and spread them within society."

Hikmet Şen: "What stood out most to me during the City Talks on Saturday, September 7, was witnessing how individuals who are 'different' can come together in one space. You answered a question I've often pondered: 'How can seven regions, more than 77 different cultures, and 777 different ideas live together peacefully under the same roof?' I suppose we must sit down and listen first. However, as we saw in life and at the event, this is not always easy—sometimes we listen, but the other person does not, or vice versa. The question that emerged in my mind after the event was: 'What can we do to ensure that different people listen to each other respectfully and without harm?' I will seek the answer to this question at future events."

These feedbacks demonstrate that the event increased knowledge sharing among participants and allowed them to gain new perspectives. Participants found it thought-provoking and valuable to engage in dialogue with people who think differently, particularly in the context of Istanbul.

Irem Kurtuluş Korkmaz, one of the experts who took part in the event, also commented on the impact of the city talks on the participants:

İrem Kurtuluş Korkmaz: "It was an event that allowed participants from different perspectives and age groups to come together and actively engage in the process of generating constructive solutions to the city's problems. The discussions on vital issues such as housing problems and natural disaster risks gave a broad perspective to everyone who made this gathering possible, and provided an opportunity to empathize with individuals of different mindsets. The facilitation of the discussions after the presentations made a significant contribution to the culture of discussion and increased the efficiency of the dialogues. Developing common solutions during the exchange of ideas made the event much more productive and meaningful. The spirit of thinking together and producing solutions allowed us to experience the importance of social solidarity once again through actions."

CONCLUSION

The City Talks event provided a significant platform for dialogue on Istanbul's housing crisis and the construction of resilient cities in the face of disaster risks. Participants voiced their concerns regarding the housing problem and disaster preparedness, proposing solution-oriented approaches to issues such as the right to housing, rent increases, urban transformation, and building resilient cities. Key concerns that emerged from the discussions include:

- Lack of trust in the judiciary: Participants expressed their lack of trust in the judiciary, citing issues such as the judiciary's perceived lack of impartiality, construction amnesties granted to illegal structures, and the arbitrary nature of legal processes, all contributing to uncertainty.
- Inadequate sanctions for illegal structures: Participants argued that insufficient penalties perpetuate the problem. They voiced concerns about these practices being overlooked for political gain and stated that construction amnesties are unfair.
- Urban development projects as rent-seeking tools: Concerns were frequently raised about social housing projects being used as populist rent-seeking opportunities distributed to political allies. Participants stressed that municipalities and central government must remain impartial in these projects and adopt a fair approach.
- Distrust in official data: Participants cited the lack of trust in official inflation and CPI figures, leading to concerns about the fairness of rent increase caps.
- Disaster preparedness as a political risk: Participants expressed concerns that municipalities prioritize short-term projects that yield immediate results over long-term disaster preparedness efforts due to fears of not being re-elected.
- Individual cost of disaster preparedness: Participants noted that individuals need help in covering the cost of ground reinforcement work in buildings or areas with unsound foundations.

© Bilal Seçkin

RECOMMENDATIONS

Key recommendations that emerged from the discussions:

- The social dimension of urban transformation: Participants emphasized that urban transformation projects should focus on renewing physical structures and transforming social structures. They argued that urban renewal projects aimed at minimizing harm should enable citizens to benefit from the right to housing and noted that informal settlements pose a security issue.
- Increased collaboration in disaster preparedness: Participants emphasized the need for greater coordination between central and local governments when building resilient cities in the face of disaster risks. They also suggested that local governments should actively collaborate with civil society organizations.
- Social housing projects: Participants widely supported the idea that social housing projects should be expanded to address social justice issues, enable full urban development, and combat urban poverty.
- Adopting rent control policies: Participants generally agreed that some form of rent control should be adopted to make housing more accessible to low-income households.
- Increased monitoring mechanisms: Participants emphasized the need for civil society organizations and local governments to monitor the fair distribution of newly implemented social housing projects.
- Pricing based on building quality: Participants suggested that rental or purchase prices should be transparently based on the quality of the buildings.
- Awareness-raising efforts: Participants highlighted the importance of local governments and neighborhood authorities increasing individual responsibility through door-to-door awareness campaigns.

This report was prepared based on the data and presentations obtained from the City Talks event. It reflects participants' concerns and proposed solutions regarding Istanbul's current issues.

WHO ARE WE?

Istanbul Planning Agency:

Founded in 2020 as part of the Istanbul Metropolitan Municipality, the Istanbul Planning Agency works with civil society, academia, experts, the private sector, international institutions, and Istanbulites to plan the city's future based on scientific research. İPA identifies Istanbul's current problems and develops data-driven short-, medium-, and long-term strategies and policy recommendations to solve these issues.

Friedrich Naumann Foundation:

The Friedrich Naumann Foundation for Freedom was established in 1958 and offers political education in Germany and abroad, supporting projects that promote liberal values. Since 1991, the Foundation has been actively working in Türkiye with partners from civil society, academia, business, and politics. Given Türkiye's history, culture, economy, and geographical location, it significantly cooperates with Germany, Europe, and the transatlantic region. Therefore, the Foundation supports citizens and organisations in Türkiye who share liberal ideas and aims to promote liberal values in Turkish society.

Human Rights Academy:

The Human Rights Academy was founded in 2020 to institutionalize human rights courses and form a regular structure through the cooperation of civil society and academia. A Consultative Committee composed of experts has been established. The Academy aims to fill the gaps left by undergraduate or graduate education in human rights through various activities, to advance and disseminate human rights knowledge in Turkey, and to provide human rights education to individuals working in various fields who need this training.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

İNSAN HAKLARI AKADEMİSİ

FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION For Freedom. Türkiye

STADTGESPRÄCHE

DEUTSCH

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

İNSAN HAKLARI AKADEMİSİ

FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION For Freedom. Türkiye

Wir möchten allen Personen und Institutionen unseren herzlichsten Dank aussprechen, die zur Verwirklichung dieser Veranstaltung beigetragen haben. Ihr engagierter Einsatz und ihre Expertise waren von großem Wert und haben unsere Bemühungen, den Dialog gegen Polarisierung voranzubringen, in jeder Phase maßgeblich unterstützt.

Unser besonderer Dank gilt der Menschenrechtsakademie, der Istanbuler Planungsagentur und der Friedrich-Naumann-Stiftung für die Organisation und Unterstützung der Veranstaltung. Wir möchten auch unseren Teammitgliedern Elif Yıldız Kızılca, Elif Güney Menderes, Yiğit Göktuğ Torun, Boran Eroğul, Cansu Yapıcı, Gürkan Güney, Yaren Aktay, Ekin Siyahhan und Zeynep Erdem danken, deren Einsatz diese Veranstaltung ermöglicht hat.

Unser Dank gilt auch unseren geschätzten Trainern Prof. Dr. Mine Eder und İrem Kurtuluş Korkmaz, die ihr wertvolles Wissen mit uns geteilt und den Dialogprozess während der Veranstaltung effektiv vorangetrieben haben.

Zuletzt möchten wir allen Teilnehmerinnen und Teilnehmern herzlich danken, die ihre Samstage dieser Veranstaltung im Namen des sozialen Zusammenhalts und gemeinsamer Lösungen gewidmet haben. Ohne ihr Engagement für den Dialog wäre dieses Projekt nicht möglich gewesen.

EINFÜHRUNG

Stadtgespräche will einen wichtigen Beitrag zur Lösung gesellschaftlicher Konflikte leisten, indem es Menschen mit unterschiedlichen Meinungen ermöglicht, einen gesunden Dialog in einer polarisierten Gesellschaft zu führen. Diese Veranstaltungsreihe bringt verschiedene Teile der Gesellschaft zusammen und bietet die Gelegenheit zu konstruktiven Diskussionen über Themen, die alle betreffen. Das erste Treffen der Stadtgespräche ermöglichte es den Teilnehmerinnen und Teilnehmern, unterschiedliche Perspektiven besser zu verstehen und ihre Ansichten neu zu bewerten. Die Reihe zielt auch darauf ab, Lösungen für die Polarisierung zu finden und den sozialen Zusammenhalt zu stärken, indem Empathie zwischen den Menschen gefördert wird.

My Country Talks

“My Country Talks” ist eine Plattform, die auf der Methode der Deliberation basiert, um spaltende Themen in der Gesellschaft anzusprechen. Das 2017 von ZEIT ONLINE in Deutschland ins Leben gerufene Modell zielt darauf ab, die Polarisierung in der Gesellschaft zu verringern, indem es Menschen dazu ermutigt, unterschiedliche Standpunkte auszutauschen. “My Country Talks” bringt Bürgerinnen und Bürger eines Landes zu politischen Diskussionen zusammen und zielt darauf ab, konstruktive Gespräche zu initiieren, die politische Differenzen durch persönliche Begegnungen überwinden und den interkommunalen Dialog stärken, indem die Polarisierung abgebaut wird.

Stadtgespräche oder “City Talks”, eine Abwandlung dieses Modells, ist eher auf lokaler Ebene konzipiert, für Städte, Gemeinden oder bestimmte geografische Gebiete. Mit dem Ziel, die lokale Demokratie zu stärken und die Polarisierung zwischen den Gemeinschaften abzubauen, fördern diese Programme den Dialog, um Lösungen für lokale Probleme zu finden. Inspiriert vom “My Country Talks”-Modell zielt Stadtgespräche darauf ab, Istanbuler mit unterschiedlichen Perspektiven zusammenzubringen, um Polarisierung zu verringern.

Stadtgespräche

Am 7. September 2024 wurden die Stadtgespräche in Zusammenarbeit mit der Istanbul Planungsagentur (İPA), der Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit (FNF) und der Menschenrechtsakademie (İHA) abgehalten, um den sozialen Dialog zu stärken und die dringendsten Probleme der Stadt anzugehen. Die Diskussionen konzentrierten sich auf die Suche nach Lösungen für die Wohnungskrise in Istanbul und die Erhöhung der Widerstandsfähigkeit der Stadt gegenüber Katastrophen. Ziel der Veranstaltung war es, durch die Paarung von Teilnehmerinnen und Teilnehmern mit unterschiedlichen Perspektiven neue und kreative Lösungen für gesellschaftliche Probleme zu entwickeln.

INHALTSVERZEICHNIS

Methodik 5
Eröffnungsvorträge 6

Die Wohnungskrise und wirtschaftliche Herausforderungen
Präsentation von Cansu Yapıcı 8
Präsentation von Prof. Dr. Mine Eder 9
Diskussion: The Housing Crisis and Economic Challenges 10

Resiliente Städte und Katastrophenvorsorge
Präsentation von İrem Kurtuluş Korkmaz 13
Präsentation von Yiğit Göktuğ Torun 14
Diskussion: Resiliente Städte und Katastrophenvorsorge 15

Teilnehmerfeedback 17
Fazit und Empfehlungen 19
Wer Sind Wir? 21

METHODIK

Im Vorfeld der Veranstaltung wurde eine Reihe von Fragen zum Wohnungsproblem und zur Katastrophenvorsorge gestellt, um eine möglichst effiziente Paarung unter den Teilnehmenden zu gewährleisten. In diesen Fragen wurden die Erwartungen der Menschen an die Kommunen in Bezug auf die Wohnraum, ihre Einstellung zu anderen Akteuren und Interessengruppen in der Gesellschaft, ihre Einstellung zu aktuellen Lösungsvorschlägen, ihr individueller Kenntnisstand zum Thema Katastrophenvorsorge, ihre Zufriedenheit mit den von den Kommunen erbrachten Dienstleistungen/Katastrophenvorsorge und ihre Erwartungen an die lokalen und zentralen Verwaltungen ermittelt. Die Teilnehmerinnen und Teilnehmer wurden gebeten, jede Frage auf einer Skala von 1 bis 10 zu bewerten. Die Paarungen wurden auf Grundlage der Gesamtdistanz der Antworten berechnet, wobei die größten Distanzen für die Paarbildung nach der euklidischen Distanzmethode verwendet wurden.

© Bilal Seçkin

ERÖFFNUNGSVORTRÄGE

Nach den Expertenvorträgen diskutierten die Teilnehmerinnen und Teilnehmer mit ihren Partnerinnen und Partnern über die Themen, bei denen die Meinungen am weitesten auseinander gingen. Die Veranstaltung begann mit Eröffnungsreden von Elif Güney Menderes von der Menschenrechtsakademie und Elif Yıldız Kızılca von der Istanbul Planungsagentur (İPA). Elif Yıldız Kızılca sprach über die Umwandlung der İPA in eine öffentliche Institution und gab einen Überblick über ihre aktuellen Projekte. Elif Güney Menderes stellte den Gründungszweck der Menschenrechtsakademie sowie deren Kurse und Seminare vor und betonte die Bedeutung der Stadtgespräche im Kampf gegen die gesellschaftliche Polarisierung.

Vor Beginn der Sitzungen erinnerte Elif Güney Menderes die Teilnehmenden an die Dialogregeln, die auch in den verteilten Broschüren aufgeführt waren. Dabei ging es um die Bedeutung des Respekts vor anderen Meinungen und die Vermeidung beleidigender Sprache während der Diskussionen. Aktives Zuhören, das Vermeiden von Unterbrechungen des Sprechenden und das Aufbauen auf den vorgebrachten Argumenten statt nur wechselseitiger Argumentation wurden hervorgehoben. Grundlage eines konstruktiven Dialogs sei es, offen mit Kritik umzugehen und Feedback als Chance zur Weiterentwicklung zu sehen. Es wurde darauf hingewiesen, dass Kritik konkret und lösungsorientiert sein sollte und persönliche Angriffe vermieden werden sollten. Wichtig sei das Prinzip der gleichberechtigten Teilnahme, wobei auf eine ausgewogene Darstellung der Standpunkte beider Seiten und auf ein ausgewogenes Verhältnis von Rede- und Zuhörzeit zu achten sei.

© Bilal Seçkin

DIE WOHNUNGSKRISE UND WIRTSCHAFTLICHE HERAUSFORDERUNGEN

© Sommart Sombutwanitkuls

PRÄSENTATION VON CANSU YAPICI

Das erste Hauptthema, das diskutiert wurde, war die Wohnungskrise. Cansu Yapıcı (İPA) hielt eine Präsentation, in der sie die Auswirkungen der Inflation und der steigenden Mieten in Istanbul auf die Wohnungskrise detailliert analysierte. Yapıcı betonte, dass das Recht auf Wohnen ein grundlegendes Menschenrecht sei und über die bloße Befriedigung des physischen Wohnbedürfnisses hinausgehe. Es gehe darum, den Zugang zu Wohnraum zu gewährleisten, in dem Menschen sicher, nachhaltig und in Würde leben können.

Laut Yapıcı haben steigende Mieten und Immobilienpreise in Istanbul den Zugang zu Wohnraum für einkommensschwache Haushalte erheblich erschwert. Anhand der von den Vereinten Nationen formulierten Grundsätze für angemessenes Wohnen diskutierte sie, wie die türkische Gesetzgebung mit diesen Grundsätzen in Einklang gebracht werden könnte. Sie hob insbesondere die Problematik der steigenden Immobilienpreise und der unzureichenden Schaffung von Sozialwohnungen für einkommensschwache Familien hervor.

Yapıcı präsentierte Daten aus BETAM-Berichten, die zeigen, dass der durchschnittliche Quadratmeterpreis für den Kauf von Immobilien in Istanbul 40.000 TL erreicht habe, während der Quadratmeterpreis für Mietwohnungen bei 2.333 TL liege.

Zum Abschluss ihrer Präsentation ging Yapıcı auf die rechtlichen Grundlagen des Rechts auf Wohnen in der Türkei ein, erläuterte, wie dieses Recht durch die Verfassung von 1982 und andere einschlägige Gesetze garantiert wird, und diskutierte die Herausforderungen bei der Umsetzung dieser Gesetze sowie die gerechte Verteilung von Sozialwohnungen.

© Bilal Seçkin

PRÄSENTATION VON PROF. DR. MINE EDER

Im Anschluss an den Vortrag von Cansu Yapıcı hielt Prof. Dr. Mine Eder, Politikwissenschaftlerin an der Boğaziçi-Universität, einen Vortrag über verschiedene wirtschaftspolitische Perspektiven auf die Wohnungskrise. Eder erläuterte die Herangehensweisen verschiedener Ideologien an das Wohnungsproblem und beleuchtete die Faktoren, die eine Lösung des Problems erschweren.

Eder erläuterte, dass die Wohnungskrise aus liberaler Sicht auf unzureichend freie Marktmechanismen zurückgeführt werden könne, da staatliche Eingriffe zu Ungleichgewichten zwischen Angebot und Nachfrage geführt und damit die Wohnungspreise in die Höhe getrieben hätten. Aus einer staatszentrierten Perspektive betonte Eder, dass das Recht auf Wohnen in der Verantwortung des Wohlfahrtsstaates liege und der Staat soziale Wohnprojekte unterstützen und Mietpreissteigerungen begrenzen solle. Aus marxistischer Sicht sei die Wohnungsnot eine Folge des kapitalistischen Systems, die ohne Abschaffung des Privateigentums nicht gelöst werden könne.

Eder fuhr fort, spezifische Probleme in der Türkei zu erörtern, darunter informelle Siedlungen, illegale Bauprojekte und die städtische Transformation. Sie stellte fest, dass die Wohnungskrise eng mit einer verzerrten Stadtentwicklung, der Straffreiheit für illegales Bauen und dem Mangel an Sozialwohnungen zusammenhängt. Sie wies auch darauf hin, dass öffentliche Wohnungsbauprojekte manchmal als populistische Instrumente zur Erzielung von Mieteinnahmen genutzt werden könnten.

© Bilal Seçkin

EINFÜHRUNG IN DIE DISKUSSION

Im Anschluss an die Präsentation von Eder kamen die Teilnehmenden zusammen, um mit ihren Partnerinnen und Partnern die Fragen zu diskutieren, bei denen die größten Meinungsunterschiede bestanden. Einige der Schlüsselfragen waren:

- "Sollte die Kommune eingreifen, um ein faires Gleichgewicht zwischen Vermietern und Mietern zu gewährleisten?
- "Sollen Eigentümer von illegalen Bauten (z.B. informeller Wohnungsbau, durch Straferlass legalisierte illegale Bauten) von Stadtumbauprojekten profitieren?
- "Sollte die Kommune bezahlbare Wohnprojekte entwickeln?"
- "Sollten Mietsteigerungen in Ihrer Stadt reguliert werden?"
- "Ist Wohneigentum eine wirtschaftliche Investition in die Zukunft?

Nach einer einstündigen Diskussion kamen die Teilnehmenden unter der Moderation von Prof. Dr. Mine Eder zusammen, um ihre Ergebnisse zu diskutieren.

DISKUSSIONSERGEBNISSE

Die Antworten auf die Frage, ob die Gemeinde zwischen Vermieter und Mieter eingreifen sollte, fielen sehr unterschiedlich aus. Einige befürworteten eine aktive Mietpreisregulierung durch die Kommune, andere sprachen sich gegen ein Eingreifen aus, da dies die Marktmechanismen beeinträchtigen würde. Die Befürworter eines Eingreifens argumentierten, dass die Kommunen als demokratisch gewählte Institutionen im Interesse aller Gruppen handeln und innerhalb des von der Zentralregierung vorgegebenen Rahmens in diesen Prozess einbezogen werden sollten. Kritiker argumentierten, dass es für die Kommunen technisch nicht möglich sei, in den Pachtvertrag einzugreifen oder eine rechtliche Rolle in diesem Prozess zu übernehmen, dass jegliche Markteingriffe in dieser Richtung eine ungerechte und ungleiche Ordnung schaffen würden und dass die Kommunen keine völlig neutralen Strukturen seien. Das mangelnde Vertrauen in die Justiz bei Streitigkeiten zwischen Mietern und Vermietern war ebenfalls ein wiederkehrendes Thema unter den Teilnehmenden.

DISKUSSIONSERGEBNISSE

Die Meinungen darüber, ob illegale Bauten von Stadterneuerungsprojekten profitieren sollten, gingen weit auseinander. Einige argumentierten, dass es keine Eigentumsrechte geben sollte, während andere auf die Sicherheitsrisiken illegaler Bauten hinwiesen. Befürworter von Stadterneuerungsprojekten argumentierten, dass Modernisierungsprojekte insbesondere für Ghettos, die ein Sicherheitsrisiko darstellen, geschaffen werden sollten. Ein weiteres häufig genanntes Thema war die Vermeidung von Diskriminierung bei der Stadterneuerung. Kritiker hingegen befürchteten, dass Stadterneuerungsprojekte als Instrument zur Legalisierung illegalen Bauens missbraucht werden könnten. Außerdem wurde angemerkt, dass illegales Bauen eigentlich eine Folge des Problems sei, da es im türkischen Rechtssystem nicht angemessen geahndet werde.

In der Diskussion über bezahlbaren Wohnraum wurde die Sorge geäußert, dass solche Projekte zu profitorientierten Maßnahmen werden könnten. Gleichzeitig wurde die Notwendigkeit des sozialen Wohnungsbaus betont, um Menschen den Zugang zu bezahlbarem Wohnraum zu ermöglichen.

Die Frage der Mietpreisregulierung führte zu einer Vielzahl von Vorschlägen, von der Festlegung von Mietpreisobergrenzen für bestimmte Gebiete bis hin zu Forderungen, den Markt nicht zu regulieren. Es wurde auch das mangelnde Vertrauen in die offiziellen Inflationsdaten angesprochen, die für die Festlegung fairer Mietsteigerungen entscheidend sind.

Die Diskussion darüber, ob Wohneigentum als Investition betrachtet werden sollte, drehte sich um die Idee, dass Wohnen in erster Linie ein Grundbedürfnis sei und nicht als Investitionsobjekt betrachtet werden sollte. Einige Teilnehmende argumentierten jedoch, dass in Ländern mit hoher Inflation, wie z.B. der Türkei, der Besitz von Wohneigentum als Möglichkeit der Zukunftssicherung gesehen werden könnte.

© Bilal Seçkin

RESILIENTE STÄDTE UND KATASTROPHENVORSORGE

© Africa Images

PRÄSENTATION VON İREM KURTULUŞ KORKMAZ

Nach den Diskussionen zur Wohnungskrise begann die Sitzung zur Katastrophenvorsorge mit einer Präsentation von İrem Kurtuluş Korkmaz, leitende Expertin der Marmara-Städtevereinigung.

Kurtuluş betonte, dass es bei der Resilienz nicht nur darum gehe, sich nach Katastrophen zu erholen, sondern auch darum, die Fähigkeit zu entwickeln, Krisen zu bewältigen und sich anzupassen. Sie erklärte, dass resiliente Städte in der Lage sein müssen, physischen, infrastrukturellen, wirtschaftlichen, sozialen und ökologischen Auswirkungen standzuhalten. In Großstädten wie Istanbul können Naturkatastrophen kritische Infrastrukturen wie Gebäude, Brücken, Energie- und Wasserleitungen beschädigen, was zum Verlust von Menschenleben und zu Migration führen und die Gesellschaft tiefgreifend beeinflussen kann.

Kurtuluş betonte, dass widerstandsfähige Städte sich nicht auf die physische Widerstandsfähigkeit beschränken sollten, sondern durch Elemente wie soziale Gleichheit, wirtschaftliche Nachhaltigkeit, Infrastrukturen, die sich an den Klimawandel anpassen, flexible Strukturen zur Bewältigung von Wirtschaftskrisen und politische Maßnahmen, die soziale Solidarität fördern, Städte in die Lage versetzen könnten, sich in Krisenzeiten schneller zu erholen.

In Bezug auf Stadterneuerungsprojekte betonte Kurtuluş, dass solche Projekte für katastrophengefährdete Städte von entscheidender Bedeutung seien, kritisierte jedoch, dass viele dieser Projekte in der Türkei auf Profitmaximierung ausgerichtet seien, was das soziale Gefüge schwäche.

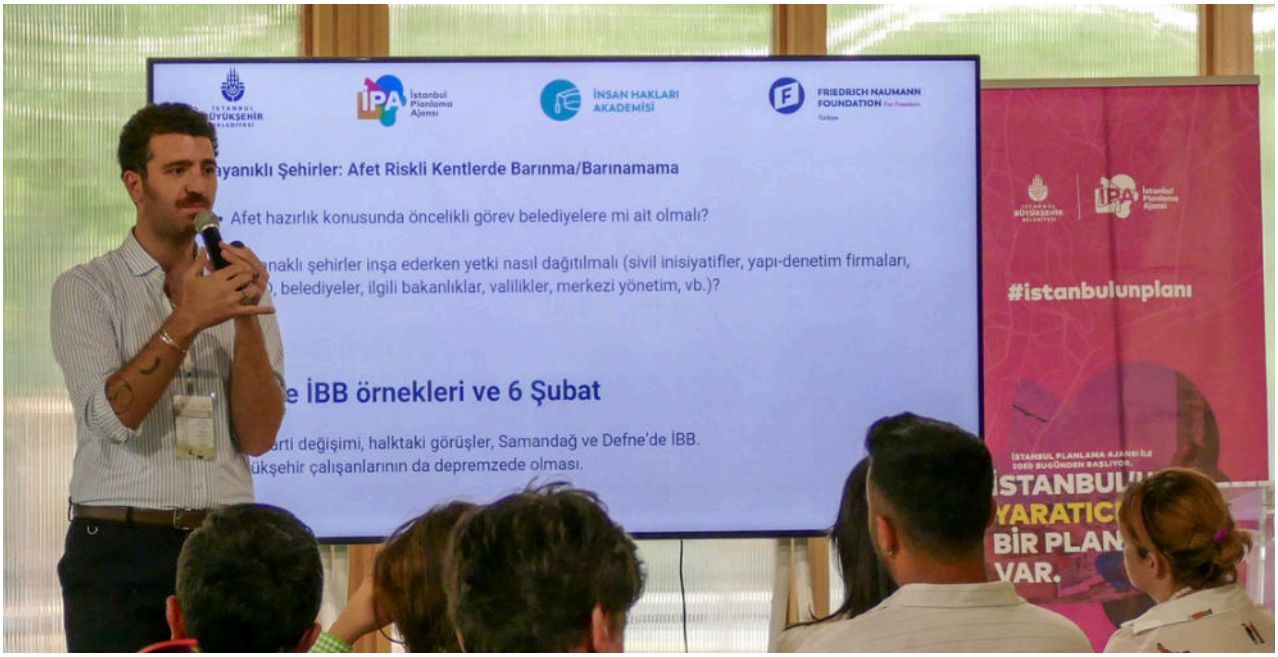
Kurtuluş unterstrich die Bedeutung von gemeindebasierten Ansätzen für den Aufbau resilienter Städte und forderte eine stärkere Beteiligung der lokalen Gemeinden an der Katastrophenvorsorge und eine stärkere Sensibilisierung für die Entstehung von Katastrophen. Sie betonte, dass resiliente Städte nicht nur durch technische Lösungen geschaffen werden sollten, sondern auch durch soziale Partizipation und die Zusammenarbeit zwischen lokalen und zentralen Regierungen. In Großstädten wie Istanbul sollten neben der Katastrophenvorsorge auch ganzheitliche Strategien zur Stärkung der sozialen Solidarität entwickelt werden.

PRÄSENTATION VON YİĞİT GÖKTUĞ TORUN

Nach der Präsentation von İrem Kurtuluş Korkmaz hielt Yiğit Göktuğ Torun einen Vortrag über katastrophengefährdete Städte. Torun wies darauf hin, dass ein großer Teil der Türkei erdbebengefährdet ist und machte auf die Missstände nach dem Erdbeben vom 6. Februar aufmerksam. Torun wies darauf hin, dass Rechtsverstöße bei der Einrichtung von Schutzgebieten und dem Abriss unstabiler Gebäude die Katastrophenvorsorge und -bewältigung weiter erschweren.

Torun erklärte, dass die Kommunalverwaltungen einer der wichtigsten Akteure beim Aufbau widerstandsfähiger Städte in der Türkei seien. Unter Bezugnahme auf das Gesetz Nr. 5216 über Großstadtgemeinden und das Gesetz Nr. 5393 über Gemeinden betonte Torun, dass es aufgrund der sehr kurzen und allgemeinen Definition von Befugnissen und Zuständigkeiten in diesen Gesetzen Unklarheiten gebe.

Einer der Hauptpunkte in Toruns Präsentation war die mangelnde Koordination zwischen der Zentralregierung und den lokalen Regierungen aufgrund ihrer unterschiedlichen politischen Ansichten und die daraus resultierenden Verzögerungen bei der Hilfe für die Region. Aus all diesen Gründen, so Torun, sei das Vertrauen der Menschen in Antakya nach dem 6. Februar erschüttert worden und es habe einen starken Meinungsumschwung gegeben. Torun verwies auf die Hilfe der Stadtverwaltung Istanbul (İBB) nach dem Erdbeben, insbesondere in Samandağ und Defne, und betonte, dass ihre Mitarbeiter und Mitarbeiterinnen ebenfalls Opfer des Erdbebens waren und dass bei einem möglichen Erdbeben in Istanbul ähnliche Probleme auftreten könnten.

© Bilal Seçkin

EINFÜHRUNG IN DIE DISKUSSION

Nach Toruns Präsentation kamen die Teilnehmenden mit ihren Partnern zusammen, um auf Grundlage der zuvor beschriebenen Methodik über die Fragen zur Katastrophenvorsorge und zu resilienten Städten zu diskutieren, bei denen die größten Meinungsunterschiede bestanden. Folgende Fragen wurden diskutiert:

- "Sollte man in einer Stadt mit hohem Katastrophenrisiko leben?"
- "Was sollte bei der Stadterneuerung Priorität haben? Die städtische Transformation oder Schadensbegrenzung?"
- "Sollte die Katastrophenvorsorge in erster Linie Aufgabe der Kommunen sein?"
- "Wie sollten die Verantwortlichkeiten beim Bau resilienter Städte verteilt werden (zivilgesellschaftliche Initiativen, Bauaufsichtsbehörden, AFAD (türkische Katastrophenschutzbehörde), Gemeinden, zuständige Ministerien, Verwaltungseinheiten, Zentralregierung usw.)?"

Nach einer einstündigen Diskussion kamen die Teilnehmerinnen und Teilnehmer zusammen, um ihre Ergebnisse unter der Moderation von Yiğit Göktuğ Torun zu besprechen.

DISKUSSIONSERGEBNISSE

Die Teilnehmenden waren sich weitgehend einig, dass es keine Lösung sei, Städte mit hohem Risiko zu verlassen. Das eigentliche Problem sei nicht die Katastrophe selbst, sondern die mangelnde Vorbereitung. Es wurde darauf hingewiesen, dass ein großer Teil der Türkei von verschiedenen Arten von Katastrophen bedroht sei, und einige betonten, dass die Rückwanderung gefördert werden müsse, um die Bevölkerungsdichte in Istanbul zu verringern. Um dies zu ermöglichen, sollten ähnliche Möglichkeiten auch in anderen Städten geschaffen werden. Die Teilnehmenden argumentierten, dass die meisten Menschen keine andere Wahl hätten, als in Istanbul zu leben, um Zugang zu Chancen zu erhalten.

DISKUSSIONSERGEBNISSE

IIn der Diskussion über urbane Transformation und Schadensminderung äußerten die Teilnehmenden Bedenken hinsichtlich des gleichberechtigten Zugangs zu Projekten und Verfahrensfragen. Einige Teilnehmende plädierten für eine schnelle städtische Transformation als wirksame Lösung zur Verringerung des Katastrophenrisikos, während andere die Bedeutung der Schadensbegrenzung betonten. Es wurden auch Bedenken geäußert, dass Stadterneuerungsprojekte als Mittel zur Gewinnmaximierung missbraucht werden könnten, dass es keine Sanktionen für illegale Bauten gebe und dass Kontrollmechanismen fehlten. Ein Teilnehmer wies darauf hin, dass zur Überwindung des Mangels an Sanktionen auch die Bürokraten, die den Bau illegaler Gebäude genehmigen, zur Verantwortung gezogen werden sollten. Darüber hinaus wurde angeregt, anstelle von Stadtsanierungen wissenschaftliche Studien zur Nachrüstung durchzuführen. Die Teilnehmenden betonten, dass Stadterneuerung nicht nur die Erneuerung der physischen Strukturen, sondern auch die Stärkung der sozialen Strukturen und der sozialen Dienstleistungen umfassen sollte.

© Bilal Seçkin

DISKUSSIONSERGEBNISSE

Hinsichtlich der Zuständigkeiten für die Katastrophenvorsorge wurde die Notwendigkeit eines besser koordinierten Systems zwischen der Zentralregierung und den lokalen Regierungen betont. Es wurde vorgeschlagen, dass die Gemeinden mehr partizipative Prozesse einführen sollten, und die Bedeutung von Aufklärungskampagnen von Haus zu Haus wurde hervorgehoben. Es wurde darauf hingewiesen, dass Katastrophenvorsorge oft als politisches Risiko wahrgenommen wird und dass die Kommunen kurzfristige Projekte langfristigen Vorbereitungen vorziehen, um keine Wahlen zu verlieren. Es wurde auch argumentiert, dass nicht alle Kommunen über die Ressourcen von Istanbul verfügen und daher nicht alle Kommunen gleichermaßen belastet werden können. Als Lösung für dieses Problem wurde die Idee diskutiert, Projekte von Partnergemeinden zu stärken. Schließlich wurde die mangelnde Abstimmung zwischen Zentral- und Lokalregierungen im Bereich der Katastrophenvorsorge angesprochen. Einige Teilnehmende erklärten, dass die Kompetenzen im Bereich der Katastrophenvorsorge vertikal und nicht horizontal hierarchisch zwischen lokalen und zentralen Regierungen aufgeteilt werden sollten. Die Teilnehmenden erklärten, dass ein umfassenderer und integrierterer Ansatz für die Katastrophenvorsorge erforderlich sei und dass die Kommunen mit Nichtregierungsorganisationen und der Zentralregierung zusammenarbeiten sollten.

© Bilal Seçkin

TEILNEHMERFEEDBACK

Nach der Veranstaltung wurden die Teilnehmerinnen und Teilnehmer gefragt, wie sie die Veranstaltung erlebt haben und die Rückmeldungen waren vielfältig und durchweg positiv. Sie bemerkten, dass die Begegnung mit unterschiedlichen Perspektiven ihnen neue Einsichten ermöglicht haben. Hier einige Kommentare:

Özen Önen: "Im Bereich der Architektur sind die intellektuellen Ansätze tendenziell offener für die Entwicklung alternativer Ideen. Daher waren die Diskussionen über Recht und Politikwissenschaft für mich ein ungewohntes Umfeld. Diese Diskussionen haben mir die Bedeutung juristischer Prozesse vor Augen geführt, und ich war beeindruckt von der Konfrontation mit konkreten Realitäten und der direkten Suche nach Lösungen für diese. Ich glaube aber auch, dass utopische Ideen, die die gegenwärtige Realität nicht vollständig widerspiegeln, wertvoll sind. Diese Ideen können, wenn sie mit der Realität kombiniert werden, neue Denkansätze schaffen. Letztendlich haben mir die Stadtgespräche geholfen, mir verschiedener Perspektiven bewusst zu werden und meine eigenen Ansichten kritisch zu hinterfragen."

Hatice Fatma Budak: "In einer Zeit, in der wir beginnen, die Bedeutung einer Kultur des Zusammenlebens zu begreifen, war es unglaublich wertvoll, in einem Umfeld zu sein, in dem ich meine Ideen auf einer pluralistischen Plattform frei äußern konnte, und daran erinnert zu werden, dass diese Simulation als Ganzes machbar ist. Die Stadtgespräche waren eine kurze, aber aufschlussreiche Reise, die mir gezeigt hat, dass wir noch einen langen Weg vor uns haben. Es ging nicht darum, den anderen zu ändern oder zu überzeugen, sondern darum, das Leben und die Ansichten des anderen zu sehen und zu verstehen."

Murat Cömert: "Die Teilnahme von Personen aus verschiedenen Berufen und Sektoren mit ihren unterschiedlichen Persönlichkeiten, Ansichten und Ideologien hat die Veranstaltung sehr bereichert. Ich muss jedoch erwähnen, dass einige Teilnehmende aufgrund der kurzen Dauer der Diskussionen ihre Ideen nicht vollständig äußern konnten. Dank Ihrer Veranstaltung hatte ich die Möglichkeit, mein Wissen zu überprüfen und neue Einsichten zu gewinnen. Ich denke, dass es von Vorteil wäre, solche Veranstaltungen kontinuierlich durchzuführen und die Expertinnen und Experten zu ermutigen, sich untereinander zu vernetzen. Ein Raum, in dem Ideen diskutiert werden, bringt uns weiter. Es wäre ein wertvoller Beitrag, diese Diskussionen häufiger durchzuführen und sie einem breiteren Publikum zugänglich zu machen."

Hikmet Şen: "Was mich bei den Stadtgesprächen am Samstag, dem 7. September, am meisten beeindruckt hat, ist die Tatsache, dass Menschen, die 'anders' sind, an einem Ort zusammenkommen können. Sie haben mir eine Antwort auf eine Frage gegeben, über die ich oft nachgedacht habe: 'Wie können sieben Regionen, mehr als 77 verschiedene Kulturen und 777 verschiedene Ideen friedlich unter einem Dach zusammenleben? Ich denke, wir müssen uns zunächst einmal hinsetzen und zuhören. Aber wie wir sowohl im Leben als auch bei dieser Veranstaltung gesehen haben, ist das nicht immer einfach - manchmal hören wir zu, aber der andere hört nicht zu oder umgekehrt. Die Frage, die mir nach der Veranstaltung durch den Kopf ging, war: "Was können wir tun, damit unterschiedliche Menschen einander respektvoll zuhören? Ich werde die Antwort auf diese Frage in Ihren zukünftigen Veranstaltungen suchen."

Diese Rückmeldungen zeigen, dass die Veranstaltung den Wissensaustausch zwischen den Teilnehmerinnen und Teilnehmern gefördert und ihnen neue Perspektiven eröffnet hat. Sie fanden es anregend und wertvoll, mit Menschen zu sprechen, die anders denken, insbesondere im Kontext von Istanbul.

Irem Kurtuluş Korkmaz, einer der Experten, die an der Veranstaltung teilnahmen, äußerte sich ebenfalls zu den Auswirkungen der Stadtgespräche auf die Teilnehmenden:

İrem Kurtuluş Korkmaz: “Es war eine Veranstaltung, bei der Menschen mit unterschiedlichen Ansichten und aus verschiedenen Altersgruppen zusammenkamen und sich aktiv an der Entwicklung konstruktiver Lösungen für die Probleme der Stadt beteiligten. Die Diskussionen über die Wohnungskrise und die Risiken von Naturkatastrophen boten allen eine umfassende Perspektive und die Möglichkeit, sich in Menschen mit unterschiedlichen Denkweisen hineinzuversetzen. Die Moderation der Gespräche zur Vertiefung der Diskussion nach den Vorträgen trug wesentlich zur Diskussionskultur bei und erhöhte die Effizienz der Dialoge. Die Erarbeitung gemeinsamer Lösungen während des Gedankenaustausches machte die Veranstaltung wesentlich produktiver und sinnvoller. Der Geist des gemeinsamen Nachdenkens und der Erarbeitung von Lösungen hat uns einmal mehr die Bedeutung der sozialen Solidarität durch Handeln vor Augen geführt.”

© Bilal Seçkin

FAZIT

Die Stadtgespräche boten eine Plattform für den Dialog über die Wohnungskrise in Istanbul und den Bau resilienter Städte angesichts von Katastrophenrisiken. Die Teilnehmenden äußerten ihre Bedenken bezüglich der Wohnungskrise und der Katastrophenvorsorge und schlugen lösungsorientierte Ansätze zu Themen wie dem Recht auf Wohnen, steigenden Mieten, städtischem Wandel und dem Bau resilienter Städte vor. Aus den Diskussionen ergaben sich folgende Hauptanliegen:

- Mangelndes Vertrauen in die Justiz: Die Teilnehmenden brachten ihr mangelndes Vertrauen in Gerichtsverfahren zum Ausdruck, die nicht immer als unparteiisch wahrgenommen werden. Sie nannten Straferlasse für illegale Bauten und juristische Willkür als Faktoren, die zur Unsicherheit beitragen.
- Unzureichende Strafen für illegales Bauen: Die Teilnehmenden argumentierten, dass unzureichende Strafen das Problem fortbestehen lassen. Sie äußerten die Befürchtung, dass diese Praktiken aus politischen Gründen übersehen würden, und erklärten, dass Straferlasse für illegales Bauen ungerecht seien.
- Stadtentwicklungsprojekte als Instrumente zur Gewinnerzielung: Häufig wurde die Befürchtung geäußert, dass Sozialwohnungsprojekte als populistische Instrumente zur Gewinnerzielung genutzt und an politische Verbündete verteilt werden. Die Teilnehmenden betonten, dass die Kommunen und die Zentralregierung bei diesen Projekten unparteiisch bleiben und einen fairen Ansatz verfolgen müssen.
- Misstrauen gegenüber offiziellen Daten: Mangelndes Vertrauen in offizielle Inflations- und Verbraucherpreisindexzahlen führt zu Bedenken hinsichtlich der Fairness von Mietobergrenzen.
- Katastrophenvorsorge als politisches Risiko: Es wurde die Befürchtung geäußert, dass Kommunen aus Angst, nicht wiedergewählt zu werden, kurzfristige Projekte, die unmittelbare Ergebnisse liefern, langfristigen Anstrengungen zur Katastrophenvorsorge vorziehen.
- Individuelle Kosten der Katastrophenvorsorge: Die Teilnehmenden wiesen darauf hin, dass es für Einzelpersonen schwierig sei, die Kosten für die Sanierung instabiler Gebäude oder die Bodensanierung zu tragen.

EMPFEHLUNGEN

Die wichtigsten Empfehlungen, die sich aus den Diskussionen ergaben:

- Die soziale Dimension der städtischen Transformation: Es wurde betont, dass Stadterneuerungsprojekte nicht nur die physischen Strukturen, sondern auch die sozialen Strukturen verändern sollten. Die Teilnehmenden wiesen darauf hin, dass Ghettos ein Sicherheitsproblem darstellen und plädierten dafür, das Recht auf Wohnen durch Stadterneuerungsprojekte zu gewährleisten, die darauf abzielen, Diskriminierung zu minimieren.
- Stärkere Zusammenarbeit bei der Katastrophenvorsorge: Die Teilnehmenden betonten die Notwendigkeit einer stärkeren Koordination zwischen Zentral- und Lokalregierungen beim Bau von widerstandsfähigen Städten angesichts von Katastrophenrisiken. Sie schlugen außerdem vor, dass lokale Regierungen aktiv mit zivilgesellschaftlichen Organisationen zusammenarbeiten sollten.
- Projekte des sozialen Wohnungsbaus: Die Idee, den sozialen Wohnungsbau auszubauen, um soziale Gerechtigkeit zu gewährleisten, die Urbanisierung/Modernisierung in vollem Umfang zu realisieren und die städtische Armut zu bekämpfen, fand bei den Teilnehmenden breite Zustimmung.
- Einführung einer Mietpreisregulierung: Die Teilnehmenden stimmten weitgehend darin überein, dass eine Form der Mietpreisregulierung eingeführt werden sollte, um einkommensschwachen Haushalten den Zugang zu Wohnraum zu erleichtern.
- Verstärkte Kontrollmechanismen: Es wurde betont, dass neue Sozialwohnungsprojekte sowohl von zivilgesellschaftlichen Organisationen als auch von den Kommunalverwaltungen kontrolliert werden sollten, um eine gerechte Verteilung zu gewährleisten.
- Preisgestaltung auf der Grundlage der Qualität der Gebäude: Es wurde vorgeschlagen, die Qualität der Wohnungen klar anzugeben und die Preise entsprechend zu gestalten, gemäß dem Grundsatz der Transparenz bei der Miete oder dem Kauf von Wohnungen.
- Sensibilisierung: Die Teilnehmer betonten die Bedeutung der lokalen Regierungen und der Nachbarschaftsbehörden, die durch Sensibilisierungskampagnen von Haus zu Haus die individuelle Verantwortung erhöhen und damit das Bewusstsein in der Gesellschaft stärken könnten.

Dieser Bericht wurde auf der Grundlage der Daten und Präsentationen aus der Veranstaltung City Talks erstellt und enthält die Bedenken und Lösungsvorschläge der Teilnehmerinnen und Teilnehmer zu den aktuellen Problemen Istanbuls.

WER SIND WIR?

Istanbul Planungsagentur:

Die 2020 als Teil der Istanbuler Metropolgemeinde gegründete Istanbul Planungsagentur arbeitet mit Zivilgesellschaft, Wissenschaft, Experten, dem Privatsektor, internationalen Institutionen und den Istanbuler Bürgerinnen und Bürgern zusammen, um die Zukunft der Stadt auf der Grundlage wissenschaftlicher Erkenntnisse zu planen. Die İPA identifiziert die aktuellen Probleme Istanbuls und entwickelt datenbasierte kurz-, mittel- und langfristige Strategien und Politikempfehlungen zur Lösung dieser Probleme.

Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit:

Die Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit wurde 1958 gegründet und bietet in Deutschland und im Ausland politische Bildung an. Sie unterstützt Projekte, die liberale Werte fördern. Seit 1991 ist die Stiftung in der Türkei aktiv und arbeitet mit Partnern aus der Zivilgesellschaft, Wissenschaft, Wirtschaft und Politik zusammen. Aufgrund der Geschichte, Kultur, Wirtschaft und geografischen Lage der Türkei spielt das Land eine bedeutende Rolle in der Zusammenarbeit mit Deutschland, Europa und der transatlantischen Region. Die Stiftung unterstützt daher Bürger und Organisationen in der Türkei, die liberale Ideen teilen, und zielt darauf ab, liberale Werte in der türkischen Gesellschaft zu fördern.

Menschenrechtsakademie:

Die Menschenrechtsakademie wurde 2020 gegründet, um Menschenrechtskurse zu institutionalisieren und eine regelmäßige Struktur durch die Zusammenarbeit von Zivilgesellschaft und Wissenschaft zu ermöglichen, wofür auch ein beratendes Komitee aus Expertinnen und Experten eingerichtet wurde. Die Akademie zielt darauf ab, die in der Grund- oder Hochschulausbildung bestehenden Lücken im Bereich der Menschenrechte durch verschiedene Aktivitäten zu schließen, das Wissen über Menschenrechte in der Türkei zu erweitern und zu verbreiten sowie Menschenrechtsbildung für Personen anzubieten, die in verschiedenen Bereichen tätig sind und diese Ausbildung benötigen.

freiheit.org/turkey

@fnfturkey